

Wysokie odznaczenia
dla K. Woroszyłowa

Przewodniczący Prezydium Rady Najwyższej ZSRR Leonid Breżniew wręczył 2 listopada na Kremlu złoty medal „Sierp i Młot”, Order Lenina oraz dyplom uznania Prezydium Rady Najwyższej ZSRR Klimentowi Woroszyłowi, który otrzymał tytuł bohatera Pracy Socjalistycznej za wybitne zasługi położone dla Partii Komunistycznej i państwa radzieckiego.

Wręczając odznaczenia Breżniew złożył Woroszyłowi najserdeczniejsze gratulacje, życząc mu zdrowia i długich lat życia. (PAP)

Dekada
książki radzieckiej

W całym kraju rozpoczęła się 2 bm. dekada książki radzieckiej zorganizowana w związku ze zbliżającą się 43 rocznicą Wielkiej Rewolucji Październikowej.

Centrala Księgarstwa „Dom Książki”, występując z szeregiem programem popularyzacji i upowszechniania książki rosyjskiej i radzieckiej, przygotowuje w tym okresie we wszystkich miastach wojewódzkich specjalne kiermasze. Wszystkie placówki DK począwszy do 2 bm. biorą udział w wielkim konkursie na najlepszą ekspozycję książki radzieckiej w witrynie księgarskiej.

Jednocześnie DK przystępują do rozszerzenia sieci punktów sprzedaży i jej aktywizacji w zakresie rozprowadzania wydawnictw radzieckich. W księgarniach prowadzących sprzedaż książek z importu rozszerzono zostanie asortyment wydawnictw radzieckich.

Dobre wyniki
naszej chemii

Przemysł chemiczny, podobnie jak w poprzednich miesiącach, notuje dobre wyniki produkcyjne. W październiku br. plan został wykonany w 101,2 proc., przy czym w większości wyrobów osiągnięto nadwyżki. (PAP)

Projekt wieloletnich umów
w kontraktacji roślinnej

Pomyślnie rozwija się trwająca od dwóch miesięcy kontraktacja roślinna na rok przyszły. Przekroczono plany w zakresie podpisywania umów na uprawę i dostawy kwalifikowanej pszenicy, żyta i wyki ozimej. Najlepsze jednak rezultaty uzyskano w kontraktacji roślin olejnych.

W czasie zawierania umów kontraktacyjnych pracownicy służby rolnej spotykają się, podobnie jak w latach poprzednich, niemal z powszechnym żądaniem plantatorów podjęcia takiego aktu prawnego, który ustalałby podstawowe zasady i kierunki kontraktacji nie tylko na jeden rok, jak obecnie, ale co najmniej na kilka lat.

Powyższe żądania plantatorów spotykają się z pełnym zrozumieniem Ministerstwa Rolnictwa. W oparciu o dotychczasowe doświadczenia i wysuwane wnioski specjaliści z Ministerstwa Rolnictwa opracowali już projekt uchwały, ustalającej podstawowe zasady i kierunki oraz zakres kontraktacji roślin uprawnych na okres kilku najbliższych lat. W projekcie tym ministerstwo określa, jakie rośliny powinny być kontraktowane w oparciu o wieloletnie umowy i

Duże straty
wyrządził halniak

Szalejący przez kilka dni w rejonie Tatr halniak poczynił największe spustoszenia w rejonie Czarnego Dunajca. Siła groźnego wiatru była tam tak wielka, że dachy kilkunastu domów zostały dosłownie „zmiecione”, zaś kilka stodół i innych zabudowań gospodarskich powalonych. Straty, jakie halniak wyrządził w Czarne Dunajcu sięgają 200 tys. złotych. (PAP)

Rok XVI
Wydanie ABPoznań
czwartek, 3 listopada 1960Cena 50 gr
Nr 263 (5211)

Nowe propozycje rozbrojeniowe

Z obrad Komisji Politycznej ONZ

Trzy nowe propozycje zostały zgłoszone we wtorek w Komisji Politycznej Zgromadzenia Ogólnego NZ rozpatrującej obecnie sprawę rozbrojenia, zwiększając liczbę rezolucji do ośmiu.

Delegat Etiopii przedłożył projekt zalecający zwołanie specjalnej konferencji w celu

Zdemaskowanie
szpiega amerykańskiego

W Związku Radzieckim został aresztowany szpieg amerykański, Michał Piatowski alias Andrej Kreps i Piotr Sosnowski.

Piatowski otrzymał od wywiadu amerykańskiego zadanie ulokowania się w Mińsku i zajęcia się zbieraniem tajnych informacji. Aresztując Piatowskiego skonfiskowano dwie radiostacje, szyfry, kody, klisze przeznaczone do druku ulotek antyradzieckich i inny sprzęt szpiegowski, oraz sfabrykowany przez Amerykanów paszport. (PAP)

podpisanie konwencji zakazującej używania broni jądrowej i termojądrowej do celów wojennych.

Delegat Etiopii potępił próby określenia propozycji w sprawie powszechnego i całkowitego rozbrojenia jako utopii.

Delegacja Irlandii wniosła projekt rezolucji w sprawie zapobieżenia dalszemu zwiększeniu liczby państw posiadających broń nuklearną.

Minister spraw zagranicznych Kanady Green, złożył w imieniu własnego kraju, Norwegii, Szwecji i innych (nie wymienionych jeszcze) państw projekt rezolucji w sprawie „niezwłocznego wznowienia poważnych negocjacji rozbrojeniowych”.

Projekt rezolucji zaleca nie zwłoczne zwołanie przez Komisję Rozbrojeniową ONZ komitetu rozbrojeniowego ad hoc złożonego z ograniczonej liczby państw nie posiadających broni nuklearnej, wybranych na zasadzie właściwej reprezentacji geograficznej. Celem komitetu byłoby zbadanie w trybie pilnym sposobów i środków przywrócenia z pomocą we wznowieniu poważnych negocjacji.

Projekt rezolucji Kanady przyjęty został przez wielu obserwatorów z poważnymi zastrzeżeniami. W opinii obserwatorów rezo-

Znów cyklon w Pakistanie
trzęsienie ziemi w Chile

Potężny huragan przeciągnął w poniedziałek nad wybrzeżami wschodniego Pakistanu. Szybkość wiatru dochodziła do 100 kilometrów na godzinę. Najbardziej ucierpiał rejon Chittagong, Noakhali i Bakerganj. Jak wiadomo, prowincje te nawiedził potężny cyklon w dniu 9 października. Pochlonał on około 6 tysięcy ofiar.

Według pierwszych doniesień obecny huragan był jeszcze potężniejszy od poprzedniego. Wszelka łączność z terenami dotkniętymi huraganem została zerwana.

W ciągu ostatniej doby zarejestrowano na terytorium chilijskim 31 wstrząsów podziemnych. Wstrząsy wywołały ogromną panikę wśród ludności, jednak nie wywrządziły większych szkód. (PAP)

lucja ta raczej komplikuje niż ułatwia rozwiązanie problemu rozbrojenia i w bardzo zamaskowanej formie staje w istocie rzeczą na pozycjach mocarstw zachodnich, stwarzając jedynie pozory negocjacji i wprowadzając tym samym w błąd opinię publiczną. (PAP)

Parlament brytyjski
omawia politykę Anglii

W dniu 1 bm. otwarta została sesja parlamentu brytyjskiego.

Otwarcia parlamentu dokonała królowa brytyjska Elżbieta II, wygłaszając mowę tronową w Izbie Lordów, zgodnie z tradycją, przybrała charakter niezwykle uroczysty.

Po południu zabrał głos Gaitskell, który skrytykował rząd, w sposób zresztą umiarkowany, w związku z niektórymi zagadnieniami polityki wewnętrznej.

Domagał się on m. in. zwiększenia wysiłków dla zabezpieczenia kraju przed powodzią, uznał za niedostateczne kroki rządu w dziedzinie budownictwa mieszkaniowego i oświaty, a także transportu. Ogólne perspektywy gospodarki brytyjskiej przedstawił mowa w ciemnych barwach podkreślając szczególnie stałe pogarszanie się brytyjskiego bilansu płatniczego. W dziedzinie polityki zagranicznej Gaitskell poparł raz jeszcze idee utworzenia strefy ograniczonych zbrojeń w Europie środkowej.

Pochwalając stanowisko brytyjskie w ONZ, które miało rzekomo „bronąć tej organizacji przed atakami radzieckimi, szczególnie w związku ze sprawą Kongo” — Gaitskell domagał się, aby Wielka Brytania wszczęła kroki mające na celu przyjęcie Chin do ONZ.

Premier Macmillan przede wszystkim starał się wykazać osiągnięcia rządu w dziedzinie stabilizacji cen oraz zapewnić pełnego zatrudnienia.

Przechodząc do zagadnień zagranicznych, Macmillan wy-

Napracowali się...

Nadmierzna troskliwość policjantów nowojorskich o „bezpieczeństwo” wybitnych osobistości, które przybyły na obecną sesję Zgromadzenia Ogólnego NZ — wyraziła się liczbą miliona godzin nadliczbowych i trzech milionów dolarów dodatkowej pensji. Dane te opublikowane zostały w Nowym Jorku, jak donosi korespondent Reutera. (PAP)

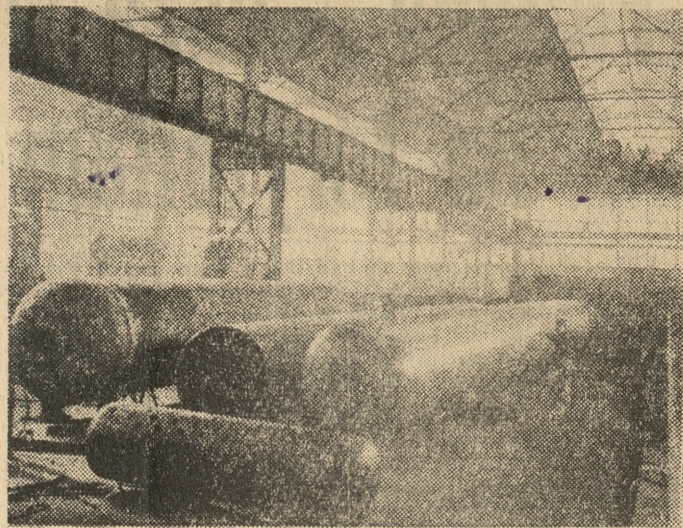
W Totku — milion

P. P. Totalizator Sportowy podaje w uzupełnieniu ogłoszonego w dniu 1. 11. 1960 r. komunikatu że w konkursie specjalnym Totk-Lotek z dnia 30. 10. 1960 r. stwierdzono 1 rozwiązanie z piątką premii, na które przypada wygrana 1 miliona zł.

W związku z powyższym wygrane kształtują się jak następuje: rozwiązań z 6 traf. nie stwierdzono. 1 rozwiązanie z 5 prem. — 1.000.000 zł, 73 rozwiązania z 5 zwykłymi po 19.053 zł, 5.274 rozwiązań z 4 trafieniami po 385 zł, 105.720 rozwiązań z 3 traf. po 20 zł. (PAP)

W zakładach piłkarskich z dnia 30 października 1960 r. stwierdzono: 41 rozwiązań z 12 traf. — wygrane po ok. 1.245 zł, 670 rozwiązań z 11 traf. — wygrane po ok. 119 zł oraz 5.015 rozwiązań z 10 traf. — wygrane po ok. 16 zł. (PAP)

„Kociolki” z Raciborza

Fabryka Kotłów w Raciborzu jest jednym tego typu zakładem w kraju produkującym wysokopiętne kotły energetyczne, piece dla cementowni itp. Około 30 proc. produkcji zakładów przeznaczonych jest na eksport do ZSRR, Jugosławii, Wietnamu, Korei, Chin, Cejlonu, Węgier, Turcji i NRD. Jak przewidują plany do roku 1965 produkcja zakładu wzrośnie trzykrotnie. Na zdjęciu: fragment hali produkcyjnej.

CAF — fot. Okoński

Zimnowojenna nowość USA

Podwodne aparaty
podśluchowe

Londyński dziennik „Daily Mail” zamieścił informacje swego waszyngtońskiego korespondenta o nowym projekcie amerykańskiej marynarki wojennej. Chodzi o utworzenie łańcucha podwodnych aparatów podśluchowych na północnym Atlantyku, których zadaniem będzie „ostrzeżenie Stanów Zjednoczonych o prze-mieszczeniach radzieckich łodzi podwodnych”. Łańcuch ten złożony z podwodnych boi, za-wierających odpowiednią aparaturę, rozmieszczonych na przestrzeni od wysp Orkadów na północ od Wielkiej Brytanii poprzez południowe wybrzeże Islandii do południowego cypła Grenlandii.

„Daily Mail” twierdzi, że dowództwo marynarki wojennej Stanów Zjednoczonych zaproponowało Wielkiej Brytanii współpracę w tej dziedzinie. Jeżeli rząd brytyjski wyrazi zgodę na realizację tego projektu, jego konsekwencje polityczne w Wielkiej Brytanii będą dalekosiężne — przy zna-je „Daily Mail”. (PAP)

Wiadomości
Sportowe

Gondzik i Zywczyk

W Lipsku zakończył się między narodowy turniej zapasniczy o Memoriał Wernera Seelenbindera. Z Polaków najlepiej spisali się Gondzik i Zywczyk, zajmując pierwsze miejsca w swoich kategoriach.

Finał w siatkówce

W Brazylii zakończone zostały eliminacje mistrzostw świata w siatkówce kobiet i mężczyzn. Do finałów zakwalifikowało się sześć zespołów kobiecych — Japonia, Polska, Brazylia, USA, Związek Radziecki i Czechosłowacja oraz 10 drużyn męskich — Brazylia, Wenezuela, Związek Radziecki, Japonia, Czechosłowacja, Węgry, Rumunia, Polska, Francja i USA.

Ostatni dzień eliminacji przyniósł polskim drużynom porażki. Siatkarki przegrały z zespołem Japonii 0:3 (12:15, 8:15, 11:15). Japonki są prawdziwą rewelacją tego-rocznych mistrzostw.

Piękną pojedynek stoczyli w Belio Horizonte siatkarze Polski i Rumunii. Zwyciężyli reprezentanci Rumunii 4:1 (15:11, 15:9, 11:13, 15:9).

Porażka szachistów

W kolejnym spotkaniu na olimpiadzie szachowej w Lipsku reprezentanci Polski przegrali z drużyną Szwecji 1,5:2,5. Piater przegrał z Lundinem, Silwa pokonał Stahlberga, Tarnawski zremisował z Nilssonem, a Filipowicz został pokonany przez Skoelda. Obecnie polska drużyna ma 7 pkt. i zajmuje 23 miejsce w tabeli.

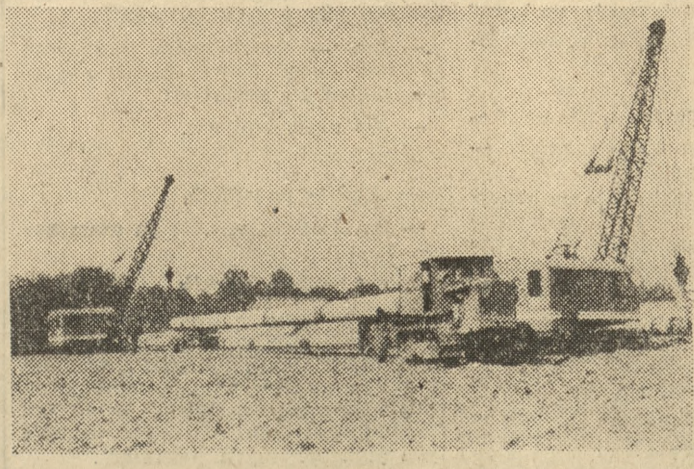
Na pierwszym miejscu znajduje się Związek Radziecki — 12,5 pkt., przed USA 11,5 pkt., Argentyna, Jugosławia i NRF — po 8,5 pkt. oraz Czechosłowacja 7 pkt. (j).

PAP

Krzyżacka ręka i obosieczny miecz

Kancelarz Adenauer wypowiedział się w poniedziałek za oddaniem wojskom NATO broni atomowej. Adenauer uważa, iż NATO musi mieć „własną atomową broń odstraszającą”.

W bońskich kołach dziennikarskich zwrócono uwagę na szybkie i pełne poparcie, udzielone przez Adenauera amerykańskiemu planowi przekształcenia NATO w tak zwaną „czwartą siłę atomową”. „Sueddeutsche Zeitung” podkreśla, że w wypadku przyjęcia planu amerykańskiego „NRF udaloby się położyć rękę na rękę i obosieczny miecz atomowy...”. (PAP)

Floryda - baza wypadowa na terytorium Kuby

We wtorek w późnych godzinach wieczornych Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych wznowiło debatę w sprawie skargi Kuby „w związku z różnymi planami agresji i aktami interwencji ze strony rządu USA stanowiącymi jawne pogwałcenie terytorialnej integralności, suwerenności i niepodległości Kuby oraz wyraźne zagrożenie pokoju i bezpieczeństwa międzynarodowego”.

Amerykańska broń dla rebeliantów

Oficjalny przedstawiciel ambasady amerykańskiej w Laosie potwierdził, że Stany Zjednoczone dostarczają broń i amunicję rebeliantom oddziałom generała Nosavana, walczącym przeciwko legalnemu rządowi Laosu. (PAP)

Spotkanie Zorin — Wadsworth

We wtorek po południu odbyło się spotkanie między stałym przedstawicielem USA w Organizacji Narodów Zjednoczonych J. Wadsworthem a stałym przedstawicielem Związku Radzieckiego w tej organizacji W. Zorinem. Spotkanie, które odbyło się z inicjatywy delegata amerykańskiego, trwało 20 minut.

Rzecznik amerykański oświadczył po spotkaniu lakonicznie, że „omawiane były problemy rozbrojenia”. (PAP)

Unia gospodarcza krajów Beneluxu

Z dniem 1 listopada weszła oficjalnie w życie Unia Gospodarcza Belgii, Holandii i Luksemburga. Negocjacje w tej sprawie trwały od 16 lat to jest od września 1944 roku, kiedy przedstawiciele trzech rządów — działających na emigracji — podpisali porozumienie celne. Układ przewidujący unię gospodarczą podpisany został w lutym 1958 roku.

Dzień 1 listopada nie przynosił żadnych konkretnych zmian w istniejącej obecnie sytuacji. Import wzajemny już obecnie nie podlega opłatom celnym a obywatele trzech krajów przekraczają granicę w ramach Beneluxu, bez paszportów i wiz, wystarcza dokument stwierdzający tożsamość. Od 1 stycznia 1961 roku trzy kraje Beneluxu prowadzić będą wspólną politykę w dziedzinie handlu zagranicznego, od 1 listopada 1963 mają zostać wyeliminowane ograniczenia w dziedzinie inwestycji państwowych a od 1 listopada 1965 roku znikną przeszkody hamujące wymianę towarów. (PAP)

Jako pierwszy zabrał głos stały przedstawiciel Związku Radzieckiego przy ONZ W. Zorin.

Zorin oświadczył, że Stany Zjednoczone próbują odwrócić debatę w sprawie skargi kubańskiej, ponieważ potrzebują czasu na przygotowanie planowanej agresji przeciwko młodej republice Kuby. Reprezentant Związku Radzieckiego oświadczył, że agresja sił zbrojnych USA przeciwko Kubie nastąpić może w każdej chwili i dla tego ONZ powinna uniemożliwić tę agresję. Przedstawiciel ZSRR podkreślił, że podjęcie blokady ekonomicznej przez USA wobec Kuby sprzeczne jest z Kartą Narodów Zjednoczonych. W. Zorin stwierdził, że Floryda stała się bazą wypadową bytych zwolenników Batisty przeciwko Kubie. Również w szeregu krajów Morza Karaibskiego, a w szczególności w Gwatemali czynione są przygotowania do wysłania sił kontrrewolucyjnych na Kubę.

W. Zorin ostrzegł, że przy współczesnej technice wojkowej każdy konflikt lokalny grozi przekształceniem w nową pożygę wojenną.

Następnie przemawiali ministrowie spraw zagranicznych Węgier Sik i minister spraw zagranicznych Białoruskiej SRR Kisielow, wypowiadając się za rozpatrzeniem skargi kubańskiej przez Zgromadzenie Ogólne NZ.

Delegat amerykański Wadsworth próbował odeprzeć zarzuty postawione w trakcie debaty wobec Stanów Zjednoczonych.

Szajka sutenerów we Wrocławiu

Milicja obywatelska aresztowała we Wrocławiu groźną szajkę sutenerów, którzy w kawiarni „Kolorowa” od dłuższego czasu zastawiali sidła na 15-18-letnie dziewczęta. Następnie zapoznawali je z przedstawicielami prywatnej inicjatywy, dyrektorami różnych przedsiębiorstw itp. i organizowali dla nich „prywatki”. Szefem szajki był 31-letni Zdzisław N. — a jego głównym pomocnikiem Zbigniew R.

Zdzisław N. załatwiał kontakty i zapoznanie z dziewczyną brał od 200—300 zł. Przez jego pośrednictwo dziewczęta, które miały 100 dziewcząt z różnych środowisk. Szajka posługiwała się również szantazem i to zarówno w stosunku do swych ofiar jak i „klientów”. (PAP)

nych. Była to obrona gołosłowna. Frazesy Wadswortha nie mogły stanowić zaprzeczenia oczywistych faktów.

Przedstawiciele Bułgarii Tarabanow i Ukrainy Palamarczuk również wypowiedzieli się za rozpatrzeniem skargi kubańskiej przez Zgromadzenie Ogólne NZ.

Następnie przystąpiono do głosowania. 45 głosami przeciwko 29 przy 18 wstrzymujących się i 7 nieobecnych Zgromadzenie Ogólne NZ postanowiło przekazać skargę rządu Kuby przeciwko agresywnym planom USA wobec tego kraju do rozpatrzenia Komisji Politycznej Zgromadzenia Ogólnego NZ. (PAP)

Wielkie zaniepokojenie brytyjskiej opinii publicznej

Wtorkowe oświadczenie premiera Wielkiej Brytanii, Macmillana w Izbie Gmin, że rząd brytyjski zgodził się udostępnić Stanom Zjednoczonym bazę w Szkocji, w której stacjonować będą łodzie podwodne USA o napędzie atomowym, uzbudziło w rakiety „Polaris” z głowicami wodotryskowymi, wywołało wielkie zaniepokojenie w brytyjskiej opinii publicznej.

W kuluarach Izby Gmin mówi się, że porozumienie w tej sprawie osiągnięte zostało podczas osobistych rozmów między premierem Wielkiej Brytanii i prezydentem Stanów Zjednoczonych. Podkreśla się, że szczegółowe postanowienia tego układu pozostaną w tajemnicy.

Deputowani Labour Party zaprotestowali przeciwko po-

Protesty francuskich obrońców pokoju

50 znanych francuskich działaczy na polu nauki i kultury opublikowało oświadczenie, w którym wyrażają głębokie oburzenie z powodu represji stosowanych wobec sygnatariuszy słynnego „manifestu 121”. Jak wiadomo, władze francuskie zwolniły z pracy wszystkich urzędników państwowych, którzy podpisali ten manifest. Oświadczenie podkreśla, że takie postępowanie władz zdaje urzędników państwowych całkowicie na łaskę, lub niełaskę rządu, kazać im wybierać między zarabianiem na chleb, lub wyrażaniem swych poglądów.

Autorzy oświadczenia podkreślają swą solidarność ze wszystkimi, którzy podlegają represjom za sprzeciwianie się kolonialnej wojnie w Algierii. (PAP)

W 10 rocznicę śmierci G.B. Shawa

Wczoraj 2 listopada br. minęła 10 rocznica śmierci G. B. Shawa. Nasze zdjęcie pokazuje sławnego pisarza w 1946 r. gdy ukończył 90 rok życia.

Fot. — CAF

Przeciwko tłumicielom krytyki

Walka z krytyką, prowadzona przez krytykowanych, znajduje dotychczas sprzymierzeńca w nieuregulowaniu przepisów prawnych, które by w sposób skuteczny broniły krytykujących. Tu ma swe źródło milczenie wielu osób, które widzą zło, pragną je piętnować, ale zamyka im usta obawa przed „potęgą” klik i dygnitarzy.

Wnieiony do łaski marszałkowskiej projekt ustawy o ochronie krytyki i o odpowiedzialności za zniesławienie wywołuje się właściwym narzędziem obrony krytyki. Projekt w art. 1 wszystkim wykorzystującym swe stanowisko lub funkcję, grozi karą do 5 lat więzienia.

Projekt wprowadza zmiany w art. 255 kodeksu karnego, dotyczącym zniesławienia. Artykuł ten w swym brzmieniu dotychczasowym bierze pod uwagę prawo obywatela do dobrego imienia w sposób zbyt rygorystyczny. Projekt, szanując to prawo, stawia nad nim interes społeczny.

Wprowadza on zasadę, że krytyka publiczna, a więc i prasowa, jest dopuszczalna, jeśli zarzut wysuwa się w obronie interesu społecznego, albo przynajmniej w przeświadczeniu opartym na uzasadnionej podstawie obrony tego interesu.

Co więcej: w wypadku, jeśli wysuwający zarzut nie udowodni jego zasadności, nie odpowiada on za zniesławienie, jeśli działa w obronie interesu społecznego. Wówczas sąd może zasądzić w całości lub w części na koszt podnoszącego

Upaństwowienie przemysłu naftowego w Indonezji

Prezydent Indonezji Sukarno podpisał projekt ustawy „o ropie, naftowej i gazie ziemnym”, oddającej w ręce towarzystw państwowych lub administratorów mianowanych przez rząd cały przemysł naftowy. Ustawa zostanie przekazana parlamentowi do zatwierdzenia.

Z chwilą jej wejścia w życie wydobywanie, rafinacja, transport i sprzedaż ropy naftowej prowadzone będą jedynie przez przedsiębiorstwa państwowe. (PAP)

Apel do b. więźniów Sachsenhausen

Na terenie b. obozu koncentracyjnego Sachsenhausen urządzone jest międzynarodowe muzeum, którego otwarcie przewiduje się 1 kwietnia 1961 r.

W związku z tym działające przy ZBoWiD środowisko b. więźniów Sachsenhausen, jako organizator działu polskiego tego muzeum, apeluje do wszystkich b. więźniów Sachsenhausen oraz ich rodzin o przekazywanie wszelkiego rodzaju eksponatów obozowych, jak: oryginalnych dokumentów, zdjęć fotograficznych, korespondencji urzędowej i prywatnej, części osobistego wyposażenia więźniów, przedmiotów wykonanych przez więźniów, prace literackie i plastyczne, szkice sytuacyjnych i graficznych itp. materiałów.

Środowisko prosi o przesyłanie eksponatów pod adresem: Zarząd Główny ZBoWiD, Warszawa, ul. Rutkowskiego 15 — dla środowiska Sachsenhausen. (PAP)

JOSEF HEN 3) kwiecień

Położyłem mu dłoń na ramieniu. — Dla mnie też ma. — Wyjaśniłem: — Dla mnie obojętne. Rysuję moralną sylwetkę oskarżonego, którego chcę pozbawić dowództwa w przeddzień ofensywy. Więc o co wam poszło? O dziewczę? — Nie. — O szaber? — Nie. — O... W ogóle. O jutrzejsze natarcie. — Zdziwiłem się. — Przecież wasz pułk nie bierze udziału w forsowaniu rzeki. — O to chodzi. O to, panie kapitanie. Mamy tylko „wiązać siły”. Nie wiem, czy pan kapitan zna ten termin. — Znam. — Dwudziesty siódmy i dwudziesty dziewiąty mają forsować... Też nieobowiązują. Naprawdę to Nysę forsują sąsiednia dywizja, siódma. Przypomina sobie pan kapitan, że dywizja nie dostaje czołgów. Będziemy tylko udawać, że forsujemy — żeby Niemcy nie mogli zwolnić stąd sił. Naturalnie,

jeśli przy okazji uda nam się wyprzeć Niemców ze stanowisk, to co innego. Będziemy szli za nimi i zapędzali ich w potrzask. — Rozstawił ręce. — Po lewej sąsiednie polskie dywizje, po prawej Rosjanie, a my z tyłu w środku.

— Dobra, dobra, co Czapan? — Czapan planuje wycieczkę na tamtą stronę Nysy. — Chce forsować rzekę? — Tak. — Wbrew rozkazowi? — Rozkaz mu tego nie zabrania. Mówi o działaniach wiążących.

— Rozumiem. A kiedy forsuje rzekę, to będzie bohater, że niedajboże. Jakimi siłami będzie forsował rzekę? — Dwie kompanie strzeleckie, kompania fizylierów i dwanaście cekaemów.

„Nie brzmi to zbyt nowoczesnie” — pomyślałem, ale nie powiedziałem tego na głos. Fizylierzy, strzelcy i cekaemiści — mały ma rację, w kwietniu czterdziestego piątego roku to brzmi staroświecko. Jeśli nie dostał broni pancernej, to najwyraźniej nie chodzi o to, żeby ludzie sforsowali rzekę.

Zawołałem na Jasia. Przybiegł z dwoma skrzynkami. Co jak co, ale z tym smakiem rozumieliśmy się bez słów. — Nie palę — powiedział chorąży. — Na razie nie.

Jasiek podał mi ogień i stanął za mną.

— Uciekaj — warknąłem. I zaraz pomyślałem sobie, że mogłem mu to samo powiedzieć łagodnie. — Wróćmy do sprawy — zwróciłem się zrezygnowany do chorążego. — On wam przedstawił swój plan, a wy mu się przeciwstawiliście?

— Nie. Milczałem. — Aha. — Potem on kazał mi napisać ulotkę dla tych kompanii, które jutro pójdą. Wtedy dopiero. Dopiero wtedy mu powiedziałem, że nie. To znaczy, że nie napisze.

— Odmówiłeś wykonania rozkazu? — Nie wiem jak to się stało, że przeszedłem na „ty”.

— Tak jest. — W warunkach frontowych? Dobry z ciebie ptaszek. Odmówiłeś — i on ci dał w pape?

— Nie. Odwrócił się. Ale ja wtedy wyłożyłem mu, co o tym wszystkim myślę. Powiedziałam mu to ostro, bez owijania w bawełnę. Dopiero wtedy, wtedy dopiero — uderzył mnie w twarz, dwa razy.

Dotknął dłonią swojego policzka. Oczywiście zmatowiła. Jurek.

— Coś mu powiedział? — To nie ma znaczenia. — Nie chcesz mówić? — Nie. Chwilę milczałem.

— Mogli ci zastrzelić — powiedziałem wreszcie.

— Tak, mogli. („Toś ty aż takie rzeczy mówisz? Aż takie?”). Ale przecież nie zrobił tego. Bał się o tę swoją brudną karierę.

— Chorąży Szumibór — powiedziałem sucho. — Zabraniam wam używania podobnych określeń pod adresem swojego przełożonego. Odmówiliście wykonania rozkazu w warunkach bojowych! A co, gdyby was Czapan zastrzelił? Miałby wiele na swoje usprawiedliwienie! Spoliczkował was i złożyłście raport. Pięknie. A nie myślicie, że mógł wpłynąć do mnie także raport przeciwko wam?

— Nie! — Podziwiałem teraz jego pewność siebie. Nawet ta nerwowość nie zdołała jej zachwiać.

— Ale może wpłynie. — Nie.

— Skąd ta pewność? — Bo Czapan wie, że ja mam rację.

Zaczął szybko mówić.

— Teraz panu coś powiem, coś interesującego. To było wczoraj wieczór. A dzisiaj rano otrzymałem z wydziału politycznego dywizji nominację na instruktora pułku. Wiem, że to on. Nie ukrywał tego. To jest jedno z tych jego sprytnych posunięć...

(Ciąg dalszy nastąpi)

zarzut zamieszczenia orzeczenia sądowego.

Projekt przewiduje krótki, miesięczny tylko okres czasu na wnoszenie spraw o zniesławienie.

W zakończeniu projektu ustawy uchyla dekret prasowy z 1938 roku, wokół którego panują tyle sprzecznych opinii. Nie stosowany przez wiele lat pojawiać się zaczął w ostatnich latach zwłaszcza w procesach wytaczanych dziennikarzom. Niektóre sądy w powołaniu się na przepisy tego dekretu wymierzały karę za samo niezamieszczenie nadesłanego sprostowania (wyjaśnienia) nawet w wypadkach, czy wistej szkody społecznej czy niezgodności zawartych w nim twierdzeń z dowodami posiadanymi przez redakcję. Likwidacja dekretu z 1938 r. kładzie kres tej niezdrowej sytuacji. W zakresie sprostowań czyli wyjaśnień, projekt ustawy wprowadza określone przepisy, znajdujące szczegółowe oświadczenie w projektowanym jednocześnie. Rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów w sprawie ogłaszania wyjaśnień w druku, radiu lub telewizji oraz w kronice filmowej.

Przepisy projektu ustawy dotyczą wszelkich form prasy, a więc prasy drukowanej, radiowej i telewizyjnej oraz kroniki filmowej. Jest to bodaj pierwszy wypadek w światowym ustawodawstwie prasowym wprowadzenia jednolitych przepisów odpowiedzialności za zniesławienie przy użyciu wszelkich form rozpowszechniania informacji i opinii. Projekt ustawy, jak i rozporządzenia, zobowiązuje redakcję dziennika do zamieszczenia wyjaśnienia w ciągu 3 dni, a w innych czasopiśmie w najbliższym numerze, zaś w programie radia lub telewizji czy kroniki filmowej w ciągu miesiąca. Redakcja kroniki filmowej w wypadku niemożności zamieszczenia wyjaśnienia ze względów technicznych obowiązana jest zamieścić je w dzienniku warszawskim, podając w kronice filmowej, gdzie wyjaśnienie zostało wydrukowane.

Redakcja ma prawo odmowy zamieszczenia wyjaśnienia, jeśli, jak to wylicza projekt ustawy, zawiera ono znamiona przestępstwa, nie da się pogodzić z zasadami współżycia społecznego, nie dotyczy spraw poruszonych w publikacji, przekracza 100 wierszy druku lub 5 minut czasu nadania przez radio i telewizję.

Uregulowanie palącej sprawy obrony krytyki a jednocześnie określenie odpowiedzialności za krytykę pochopną, lekkomyślną, niezgodną z prawdą, nasuwa konieczność dalszych kroków legislacyjnych dotyczących prasy, przede wszystkim prawnego ustalenia odpowiedzialności osób w prasie. Różnorodność organów zacytowała redakcję w prasie drukowanej, radio, telewizji i kronice filmowej wymaga ściślego określenia.

„Nixon głosu za Kennedy”

W małym miasteczku w stanie Maryland pewien pan Nixon jest właścicielem magazynu. Mimo że nosi to samo nazwisko co obecny wiceprezydent USA i kandydat Partii Republikańskiej do fotela prezydenckiego, jest nieprzebiegłym demokratą. W oknach wystawowych swego sklepu umieszczył szereg afiszków z napisami: „Nixon głosu za Kennedy”.

Brokatowe szpilki

Do wieczorowych kreacji pań fabryki obuwicze przygotowują na karnawał najmodniejsze czółenka na cienkich, szpilkowych obcasach. Obok czarnych, zamkowych pantofelek, przybranych lakierem, jeszcze przed Sylwestrem przemysł dostarczy do sklepów 25 tys. brokatu. Znajdą się również w sprzedaży słuszkowo bardzo tanie czółenka atlasowe. (PAP)

Skrzypiący wóz kultury

Ostrzeżenie z powiatu jarocińskiego

Różne wozy kultury toczą się po powiatach naszego kraju. Jedne „na kołach drewnianych”, inne są bardziej nowoczesne. Różne też wiozą formy i treści, tu stare stroje, stare tańce i śpiewy, tam znowu kursy kształcące, klubowe formy życia kulturalno-oświatowego. W jednych okolicach wzbudzają entuzjazm, gdzie indziej wywołują nudę. Bywa, że wóz toczy się po gładkiej drodze jak na przykład w pow. średzkim i... skrzypi, jak na przykład w powiecie jarocińskim. Zależy to od wielu warunków, od postępu, zamożności i zapotrzebowania. Właśnie — zamożności i zapotrzebowania, bo mało kto dba o wehikuł, który ciągnie — zdaniem ogółu danego terenu — starzyznę.

SA PIENIĄDZE I LOKALE

Rozglądnijmy się po Jarocińsku. Jest to jeden z najbogatych powiatów w kraju. Jego mieszkańcy rocznie kupują przeciętnie towary wartości około 7 tysięcy zł na osobę, a więc dwa razy tyle, co w powiecie tureckim. Motocykle stają się już powszechnymi pojazdami młodzieży. Nowe domy rosną jak na drożdżach. Odżywianie i strój mógłby zaimponować mieszkańcom wielkich miast. Ten dobrobyt zawdzięcza powiat polityce partii i rządu, z roku na rok coraz lepszym urodzajem i 94 zakładom prze-

mysłowym (w tym 5 kluczowych), które dają zatrudnienie mieszkańcom trzech miast i dziesiątków wiosek. A więc warunki, o jakich nie mogło być przed wojną.

Zdawałoby się, że w takiej sytuacji powinno gładko się toczyć życie kulturalne. W wielu wioskach są świetlice, niektóre wyposażone dobrze. Kotlin na przykład liczy aż trzy tego typu lokale. Cegielnia w Witaszycach ufundowała sobie wspaniały dom kultury, którego pozazdrościć mogą Kalisz i Poznań. W zakładach pracy na cele kulturalno-oświatowe leżą pieniądze. Tylko je umiejętnie zużytkować!

Jeśli tu i ówdzie lokal traci zaniechaniem, jak na przykład w Nowym Mieście, trzeba tylko dobrej woli i niewiele ręk, aby zajaśniał kolorami ścian i zatętnił pracą. Niestety, nawet pałac kultury w Witaszycach po czterech latach istnienia przypomina... nieboszczyka.

GS-OWSKI MECENAS

W Jarocinie też nie lepiej. Lokale, nadające się na przybytki kultury i do miłego spędzenia wolnego czasu — przyjęły różne instytucje na pracownię. Dodajmy, że w tym mieście wieloletni remont kina miejskiego staje się już przysłowiowy i „kinofikacja”

z tego powodu okupuje salę przy bursie. Na domiar złego najbardziej odpowiedzialne za ten stan Prezydium Powiatowej Rady Narodowej pozwoliło sobie na... zamknięcie Wydziału Kultury, który mógłby wiele naprawić i zdziałać. Rolę i mecenasa i organizatora życia świetlicowego wzięły na siebie nie z powołania ale dla zaspokojenia jednego z zadań statutowych — gminne spółdzielnie. Gdyby nie one — sytuacja byłaby tragiczna.

CO Z MŁODZIEŻĄ?

Zostawmy jednak sprawę Wydziału Kultury ojcom powiatu. Im też przekazać by należało powołanie aktywnej niż dotąd Komisji Koordynacyjnej do spraw kultury, bo i od niej wiele zależy. Więcej nas tu interesuje sama młodzież, która najbardziej jest powołana do wypełnienia życiem świetlic. Czyżby była ona gorsza od dobrze pracującej młodzieży sąsiedniego powiatu średzkiego? Nie wydawajmy zbyt pochopnie wyroku. Młodzież — stwierdzić należy — zmieniła się w ostatnich latach i to najwięcej w miastach i osiedlach fabrycznych, mniej w gromadach rolniczych, oddalonych od wspomnianych skupisk. A więc inna jest w Jarocinie, Witaszycach i Kotlinie, inna w okolicznych wioskach i jeszcze inna w Dobieszczyźnie czy Chwałęcynie.

Nie można tu pominąć sprawy zróżnicowania samej młodzieży. Część kształci się w szkołach średnich; pobyt w bursie i na stacji oraz duża strata czasu na dojeżdżanie (uczyć się przecież trzeba!) — to momenty, które w dużej mierze wyłączają tę grupę z życia świetlicowego. Wielu też młodych ludzi dojeżdża do pracy. Pod tym względem panuje tu ruch we wszystkich kierunkach kolei, szos i ścieżek, jak w żadnym innym powiecie. Ci są uzależnieni od środków komunikacji, ponadto niektórzy zmieniają zajęcia według swojego „widzimiś”; to zaś wpływa na zmienność ich zainteresowań. Często „wiszą” pomiędzy przy należnością do środowiska wiejskiego czy małopolskiego, a przynależnością do środowiska fabrycznego czy miejskiego Jarocina. Osobną grupę stanowi młodzież zatrudniona w gospodarstwach rolnych rodziców. Ona bodajże najchętniej garnie się

do świetlicy, do życia zbiorowego chociaż w pewnym stopniu ulega zasobniejszemu w pieniądze kolegom-robotnikom.

ŚWIETLICE I KLUBY

O tym wszystkim należy pamiętać przy rozruszaniu życia kulturalnego, tak w powiecie jarocińskim jak i innych. Mało tego; należy znać także jej zainteresowania i potrzeby, słowem — znać młodzież. Stosowanie bowiem jednolitych form i treści tu i ówdzie może okazać się zgubne. Nie wszędzie też wolno życie kulturalne wtyłaczać w ramy świetlicy. Na przykład w Jarocinie, Kotlinie, Witaszycach odpowiadają raczej kluby; za taką formą opowiedziały się już młodzież jarocińska.

Osobne zagadnienia — to czym wypełnić „wóz kultury”. Chodzi przecież o to, by przy nim skupiała się młoda wieś, młode miasteczko i miasto, ulegające wpływowi coraz większego uprzemysłowienia.

Józef Pieprzyk

Proszę o głos!

„Pomniki” złej propagandy

Bezsporne i widoczne jest pełne zagospodarowanie ziem zachodnich Polski. Mieszka na tych terenach już więcej ludzi niż przed rokiem 1939 (co pragnie ukryć wroga nam propaganda nie mieckich rewizjonistów), trudno w granicach zachodnich województw znaleźć obecnie odłogiem leżące pola, raduje nas wszystkich powszechny tam rozmach rozbudowy miast i miasteczek, rozwój gospodarki rolnej.

Aliści — powiedzmy sobie szczerze — zrobiliśmy na tych terenach nie wszystko co zrobić należało. Piśmiemu te słowa nadarzyła się na przestrzeni minio-

nich kilku miesięcy okazja przejechania całych połaci wzmiankowanych ziem najbardziej uczęszczanymi szlakami komunikacyjnymi. Z przyjemnością radował wzrok każdym przejawem nowego budownictwa, cieszył oczy pięknym przyrodą zachodniej Polski. Trudno jednak nie wyrażać zdziwienia i nie popadać w zadumę na widok wielu straszących przy szosach nadgryzionych zębem czasu i minioną wojną obiektów.

Bez względu na to, czy wybierze się ktoś szlakiem za Pilę w kierunku na Koszalin, czy pojedzie szosą w stronę Gorzowa lub Zielonej Góry — odkryje na swojej drodze „pomniki” złej propagandy. Oto stoją przy głównym trakcie szczątki zabudowań gospodarskich, walące się ruiny domów czy nawet jeszcze gdzieś niegdzie budynki pozostawione okien i drzwi, choć na pozór o całkiem zdrowych murach.

Naszą obojętność na te zagadnienia można by różnie tłumaczyć. Ale traf chciałoby, że omawiana sprawa, rzuca się w oczy właśnie przy głównych trasach, choć ich zaplecze zagospodarowaliśmy miejscami znacznie nawet lepiej niż niektóre obszary Polski centralnej. Wystarczy np. popenetrować w rejonie głównej szosy na Słubice, by przekonać się, że cały ten rejon dawno zapomniany o wojnę, że na ziemi tej dokonaliśmy cudów. A tymczasem właśnie przy samym trakcie — z rzadka zabudowanym, bowiem po obu stronach raczej rośnie las, straszą tu i ówdzie wymienione ślady wojny.

Nadchodzi zima, okres, w którym mniej mają pracy rolnicy, czas przerwy w turystycznych rejsach cudzoziemców przez Polskę. W interesie terenowych rad narodowych powinno leżeć przystąpienie do rozbioru takich właśnie obiektów, o jakich mowa wyżej. Można to zrobić niewielkim kosztem, przy odwołaniu się nawet do społeczeństwa, a z dużym pożytkiem. Nie tylko propagandowym. Przecież rozbiora to także cegła, a tej nigdy nie mamy zbyt wiele dla nowych budowli, zwłaszcza w małych miasteczkach. Istnieją wszelkie szanse, by do wiosny zlikwidować te najbardziej rażące przykłady zaniedbania, usunąć to, co nie pożytek, a stratę nam przynosi, w 16 lat po wojnę.

Eugeniusz Cofta

Miliardy na koszary

Jak donosi czasopismo „Wehrpolitische Informationen”, Ministerstwo Obrony NRF przeznacza na r. 1961 aż 3,5 miliarda DM na budowę nowych koszar i obiektów wojskowych dla bawarskiej Bundeswehry. Wiele z nich powstanie na terenach, które wkrótce przekazane zostaną Bundeswehrze przez jednostki amerykańskich wojsk okupacyjnych.

Największe nasilenie budownictwa obiektów wojskowych przewidziane jest na terenie Szlezewick-Holstynu z przeznaczeniem głównie dla jednostek marynarki zachodnoniemieckiej. Sporo nowych koszar wybudowanych zostanie także dla oddziałów wojsk obrony przeciwlotniczej. Budowa pierwszego obiektu dla tych wojsk rozpocznie się wiosną przyszłego roku. Stanie on w małym miasteczku winnie Lorch w Środkowej Nadrenii i przeznaczony będzie dla 1000 żołnierzy obrony przeciwlotniczej. (ZAP)

Lekkie jak piórko...

...bryły z plankowego polistyrenu, wytwarzane przez Wschodnio-Czeskie Zakłady Chemiczne, stosowane są w budownictwie oraz w przemyśle chłodniczym.

Fot. — CAF

Profilaktyka i rehabilitacja

Zamierzenia Min. Zdrowia i Opieki Społ.

Sejmowa Komisja Pracy i Spraw Socjalnych zajęła się ostatnio problemami dotyczącymi zagadnienia pomocy społecznej.

Jak wykazało doświadczenie skupienie w jednym resorcie zagadnień opieki społecznej i zdrowia okazało się celowe i pożyteczne. Program Ministerstwa Zdrowia i Opieki Społecznej zmierza do usprawnienia działalności z uwzględnieniem takich kierunków jak: profilaktyka, bezpieczeństwo i higiena pracy oraz leczenie i rehabilitacja.

W dziedzinie profilaktyki program działania zakłada podniesienie poziomu higieniczno-sanitarnego, większego zrationalizowania odżywiania oraz aktywizacji pensjonariuszy zakładów. W zakresie leczenia przewiduje konieczność lepszej znajomości stanu zdrowia chorych, przeprowadzanie wstępnych i okresowych badań kontrolnych, stosowanie prawidłowego reżimu dietetycznego itp. Wreszcie program rehabilitacji leczniczej zakłada stopniowe wprowadzenie urządzeń ułatwiających życie pensjonariuszy, stosowanie terapii pracy.

Poważny program stanowi usprawnienie działalności pomocy pozazakładowej. Kwota przeznaczona na ten cel (160 milionów zł) nie zabezpiecza wszystkich potrzeb i dlatego należy szukać rozwiązań na drodze pobudzenia dalszej ak-

tywizacji organizacji społecznych. Szczególnie chodzi tu o Polski Komitet Pomocy Społecznej.

Wylania się konieczność zorganizowania dokładnych badań w celu ustalenia rzeczywistej liczby inwalidów w naszym kraju i to według rodzaju inwalidztwa. Rozpatruje się bowiem projekt powołania zakładów o charakterze zawodo-sanatoryjnym dla różnych grup inwalidów. W każdym województwie mają powstać poradnie zawodowe dla rehabilitowanych inwalidów, kierujące ich do zawodów odpowiednich do stanu zdrowia i możliwości wykonywania określonych funkcji. (az)

Kłopoty poznańskiej plastyki¹⁾

Potrzeba zdrowego fermentu

Poznań niezbyt interesuje się sprawami plastyki. Przeciętny człowiek mało wie na ten temat i nie odczuwa potrzeby dowiedzenia się czegoś więcej. Zbyt nikła jest propaganda sztuki, zbyt mały trud zainteresowanych włożony w jej popularyzację. Pisze się, że Kraków żyje zagadnieniami plastyki, a Poznań nie. Trzeba jednak pamiętać, że w okresie zaborów, kiedy w Wielkopolsce polityka pruska uniemożliwiała rozwój kultury narodowej, Małopolska miała autonomię, i bogate życie artystyczne. Poznań, startując w okresie międzywojennym z niczego, ma w tej chwili ładną tradycję, a jednocześnie, zawsze tu się coś zaczynało i nigdy nie kontynuowało, problemy plastyki pojawiały się i zniknęły; zbyt krótko zaprzętały uwagę społeczeństwa, nie stając się sprawą codzienną, o której się mówi, którą się interesuje i którą powoli się poznaje, by móc odróżnić, co jest godnym zauważenia zjawiskiem, a co reklamarską tandetą. Ten brak ciągłości rozwojowej sprawia, że w Poznaniu panuje wyjątkowe zamieszanie w sprawach plastyki. Słyszysz się a, niestety, i czyta oceny oparte na maksimum ignorancji. Przeciętny człowiek, który dowiaduje się od bardziej wtajemniczonych nie jest w stanie

wyrobić sobie jakiegoś sensownego zdania. Musi to go zniechęcać i w sumie przestaje się plastyką interesować.

O SENSOWNĄ POPULARYZACJĘ

W tej sytuacji ocena bieżącego stanu plastyki poznańskiej nie jest łatwa i wydaje się, że przed władzami kulturalnymi miasta i przed Związkiem Plastyków stoją trudne zadania sensownej propagandy i popularyzacji. W sytuacji poznańskiej plastyki lepsza jest przeszłość, a gorsza teraźniejszość. Działają tu i dziś artyści o ustalonej i zasłużonej renomie: Wasilkowski, Piasecki, Polański, Szymański, Wojtowicz. Jest wielu młodszych, z interesującym już dorobkiem, są i najmłodszy, na których można by postawić, ale brak jest ruchu artystycznego, potrzeby pójścia naprzód, szukania nowych rozwiązań, nie ma konfliktów i sporów artystycznych. To sprawia, że ci ze starszego pokolenia, którzy już znaleźli własną drogę, mogą się rozwijać nawet samotnie. Ale młodzi, którzy jeszcze nie skrytykowali własnej osobowości nie mają tych szans.

TENDENCJE I KIERUNKI

Obowiązującą tendencją jest postimpresjonizm — rozumiany w generacji zaczynającej grubo przed wojną, ale mało rozumiany i oportunistyczny u tych, którzy go nie budowali, a po prostu nauczyli się w

szkole. Niektórzy potrafią znaleźć tu jakieś nowe możliwości, ale ogół traktuje to jak powtarzanie pacierza. Tak mniej nauczyli i tak robię.

Krytyka odczuwająca potrzebę czegoś nowego zwraca się do abstrakcji. Niestety, nie każdy abstrakcjonista jest awangardą w pięćdziesiąt lat po powstaniu abstrakcji. Większość reprezentuje brak samodzielności połączony z brakiem umiejętności malarzskich, obowiązujących bez względu na kierunek. Trafiają się i tu interesujące pozycje, ale dziwnym trafem najmniej się o nich pisało.

Trzecią tendencją jest realizm. Reprezentują go prawie wyłącznie dawni zwolennicy „Zachęty” w formie mniej już interesującej. Wśród młodych jakichś ambitniejszych poszukiwań w tym kierunku nie widać.

PRZELAMAĆ STAGNACJĘ

Jakie można postawić horoskopy na przyszłość? Poznań ma wielu interesujących plastyków starszych i młodych. Ma swoją tradycję, ale w obecnej chwili przeżywa okres stagnacji. Nie widać przyszłości, bo bez jakiegos fermentu, bez jakiegos ożywienia, przyszłość ta nie będzie możliwa. A szkoda, szkoda wypuścić szanse z rąk, dopóki szanse te stale jeszcze istnieją. Dlatego myśl o przyszłości staje się tematem niełatwych rozmyślań dla poznańskich działaczy kulturalnych.

Jan Świdziński

Z Kraju Rad

NOWA WYPRAWA NA ANTARKTYDĘ

Uczni ZSRR rozpoczęli przygotowania do nowej wyprawy, która na statku „Ob” wyruszy wkrótce z Leningradu na Antarktydę. Ponad stu uczonych kontynuować będzie badania budowy geologicznej Ziemi Królowej Maud. Dokonają m. in. dokładnych pomiarów geodezyjnych.

NIEZNANA MOGIŁA WŚRÓD LÓDÓW ARKTYKI

Polarna ratdziecka ekspedycja hydrograficzna odkryła ostatnio wśród lodów na jednej z wysp archipelagu Ziemi Franciszka Józefa mogiłę norweskiego marynarza Berna Bentsena, uczestnika słynnej wyprawy Nansena na statku „Fram” (1898-99).

Uczestnicy ekspedycji wzniesli na mogiłę Bentsena obelisk z napisem pamiątkowym i datą odkrycia grobu. (API)

LZPT w r. 1961

Leszczyńskie Zakłady Przemysłu Terenowego dzięki załodze, dobrej organizacji pracy, mechanizacji i modernizacji urządzeń wykonały na kilka miesięcy przed terminem zadania planu 5-letniego. Wartość produkcji za okres 5-letni wynosi ponad 587 mln. zł.

Obecnie ambitna załoga LZPT pracuje pełną parą na poczet przyszłego roku. Do końca grudnia zobowiązała się wykonać ponadplanowo produkcję wartości 95 mln. zł. (R)

Brawo, Liceum!

Na Społeczny Fundusz Budo- wy Szkół Leszno dało już 824 tys. zł, gdy plan wynosi 932 tys. zł, a więc został on zrealizowany w 90 proc. Do połowy listopada wpłacono zostanie reszta pieniędzy. Największe zaangażowanie, bo wynoszące 9 tysięcy zł, obciążają wolne zawody: handel, przemysł i rzemiosło prywatne.

Działalność szkolna miała zebrać w tym roku kwotę 6 tys. zł. Swoje zobowiązanie młodzież zrealizowała już na cztery miesiące (30. 8. br.) przed terminem i to w 200 proc.

Do wyróżniających się szkół należy młodzież leszczyńskiego Liceum Ogólnokształcącego. To ona wpłaciła 6.846 zł, czyli o przeszło 800 zł więcej niż przewidywał plan nałożony na wszystkie szkoły w Lesznie!

Młodzież przekazała nie tylko pieniądze otrzymane od rodziców, lecz uzyskane ze sprzedaży skrzynki zbieranej makulatury, żołędzi, ziół leczniczych itp. oraz z organizowanych odczytów na tematy naukowe i techniczne.

Liceum Ogólnokształcące zorganizuje jeszcze w bieżącym roku przedstawienie i dwie inne imprezy, aby zarobić około 3.000 zł na budowę szkół. (R)

DROBIAZGI

W powiecie chodzieskim, kółka rolnicze z Funduszu Rozwoju Rolnictwa od początku tego roku zakupiły: 31 traktorów, 24 agregaty omlotowe, 22 sнопowiazalki, 27 przyczep, 32 plugi, 18 kosiarzek, 4 kopaczki do ziemniaków i wiele innych maszyn. Wartość zakupionego sprzętu wynosi ponad 5 mln. zł.

Do końca tego roku park maszynowy kółek rolniczych powiatu Chodzież powiększy się o 45 ciągników i kilka innych urządzeń. (ko)

A matorzy wędkarstwa z Kopalni Soli w Wapnie wpadli na ciekawy pomysł, zarybienia zawiłąską po odkrywcę gipsu. Przy pomocy Dyrekcji i Rady Zakładowej udało się Kółu Wędkarskiemu tego dokonać i już tego lata, górnicy z Wapna mogli zasiąść z ulubioną wędką nad stawem. (kdw)

**Kasy oszczędności
służą
społeczeństwu**

Niedaleko Jeleniej Góry

Niedaleko Jeleniej Góry w Cieplicach Śląskich znajduje się kilka sanatoriów. W jednym z nich zainstalowała swój oddział poznańska Klinika Ortopedyczna, kierowana przez znanego na całym świecie prof. dr W. Dęgę. Najnowocześniejsze urządzenia lecznicze pozwalają tu leczyć najbardziej ubieżwładnionych przez gościec, paraliż i reumatyzm chorych. Zdaniem prof. Jafforda ze Stanów Zjednoczonych, którzy zwiedzili ten ośrodek w ubiegłym roku, placówka ta stanowi na poziomie bardzo wysoki.

Chorzy nie tylko są zadowoleni z wszelkich udogodnień, porządku i dbałości o estetykę, ale także z obsługi sanitarnej i lekarskiej. Tu też raz po raz przyjeżdża adiunkt Akademii Medycznej z Poznania dr Tomaszewska z gronem młodych lekarzy, by ich zaznajomić z wypadkami chorobowymi i sposobami leczenia, które

Chemia w obronie zasiewów

10 mld. zł zjadają szkodniki

Szkody wyrządzane rokrocznie w uprawach roślinnych w Polsce na skutek działania chwastów, szkodników, chorób itd., wahają się w granicach 10 miliardów zł.

Polska miała dotychczas słabo rozwiniętą produkcję środków ochrony roślin. Także i obecnie, mimo dużych postępów w stosunku do okresu przedwojennego, zaledwie 1/5 uprawianego arealu objęta jest ochroną chemiczną. Natomiast już w ciągu najbliższego 5-lecia (1961—65), jeśli wykonane zostaną zadania sprecyzowane na VI Plenum KC PZPR, Polska osiągnie poziom, jaki w tej dziedzinie wykazują najbardziej zaawansowane kraje na Zachodzie i zarazem może wysunąć się na czołową pozycję wśród krajów demokracji ludowej. Zakłada się bowiem, iż w 1965 roku ok. 70 proc. powierzchni zasiewów objętych zostanie ochroną chemiczną. Uprawy ziemniaków podlegałyby ochronie w całości.

Bazą wyjściową dla szeroko zakrojonej batalii w obronie żywności jest Instytut Przemysłu Organicznego w Warszawie. Współpracuje on z Ministerstwem Rolnictwa, Leśnictwa, Zdrowia, z katedrami

chemii, z kilkudziesięciu jednostkami badawczymi rolnictwa, posiada również własne stacje doświadczalne i utrzymuje ścisły kontakt z wyspecjalizowanymi fabrykami chemicznymi w kraju.

Zawsze aktualne bezpieczeństwo pracy

Związek Zawodowy Pracowników Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych w okręgu poznańskim skupia około 27 tysięcy członków. Poza szeregiem tego Związku znajdują się jeszcze 5 tysięcy pracowników; przed trzema laty nie obejmował on blisko 10 tysięcy ludzi zatrudnionych w budownictwie. Trudność pewną w objęciu działalnością wszystkich sprawia ciągła fluktuacja pracowników w różnych przedsiębiorstwach budowlanych. Związek więc nie może tracić z pola widzenia akcji werbunkowej. Jest to dodatkowy wysiłek władz okręgowych ZZPBIPMB, które przecież muszą wypełniać swoje zasadnicze zadanie, a mianowicie dbać o wypełnianie obowiązków ze strony załóg w stosunku do założeń planowych i ze strony dyrekcji w stosunku do załóg.

Jednym z ważnych spraw Związku jest zapewnienie robotnikom bezpieczeństwa i higieny pracy. W tym celu też została powołana Okręgowa Komisja Ochrony Pracy przy Zarządzie Okręgu ZZPBIPMB, współdziałająca ściśle z Techniczną Inspekcją Pracy.

Dziś należy już stwierdzić, że w tej dziedzinie zrobiono dużo, ale nie tyle, że można by obecny stan uważać za zadowalający. Jak wykazały ostatnie kontrole, na nielicznej jeszcze budowie i w niejednym przedsiębiorstwie występują rażące braki nadzoru, właściwej organizacji pracy, stosuje się też nie metody pracy, co w konsekwencji przyczynia się do wypadków. W ubiegłym roku zanotowano 5 wypadków śmiertelnych, a w minionym półroczu już 4. Te fakty zmuszają władze okręgowe Związku do pilnowania, aby wszędzie gdzie buduje się lub przygotowuje się materiały budowlane, przepisy bhp były respektowane w pełni. Szczególną uwagę zwrócić trzeba na przedsiębiorstwa terenowe.

St. K.

Spis powszechny załóg od dobrych rachmistrzów

Powiat czarnkowski, tak jak inne powiaty przygotowuje się do spisu powszechnego. Powstało tu 175 obwodów i 42 rejonów. Obecnie gromadzą i miejscy komisarze werbują rachmistrzów spisowych i przygotowują listy nieruchomości.

Przebieg spisu i uzyskanie właściwych danych będzie w dużej mierze zależało od rachmistrzów spisowych. Stąd też kierownicy instytucji i zakładów pracy powinni delegować do tej ważnej akcji ludzi, gwarantujących sumienne wykonanie zadania.

Prezydium rad narodowych mogą uchwały Rady Ministrów zostały upoważnione do nakładania na urzędy, przedsiębiorstwa gospodarki społecznej i instytucje państwowe obowiązku oddelegowania pracowników powołanych na rachmistrzów spisowych na okres 14 dni oraz dostarczenia środków transportowych wraz z obsługą w granicach uzasadnionych potrzebami spisu. Dobro spisu wymaga też, aby oddelegowanych do tych prac ludzi nie obciążać innymi zajęciami.

Cały aparat spisowy łącznie z powołaną Komisją Społeczną zostanie w najbliższych dniach objęty akcją szkolenia. (S)

Ładna rocznica!

Pierwszego grudnia miną dwa lata od rozpoczęcia remontu rawickiego dworca głównego. Przez ten czas zrobiono dużo, ale z pozoru zainteresowanych wynika, że jeszcze dużo wody upłynie w rawickiej Orli, zanim stacja będzie gotowa.

Stały bałagan w pomieszczeniach dworcowych, stopy gruzu, żwiru, przestawianie mebli — oto zmore dla pracowników kolejowych i podróżnych. Bufet zmienia miejsce jak obóz wędrowny. To nie ma materiału, to nie ma robotników. Cały gmach doczekał się odnowienia, bo był materiał, potem w tym kuto dziury, bo nadeszły dalsze materiały. Jednym słowem marnotrawstwo. (wt)

J. B.

Tu właśnie, w Instytucie, realizuje się w fazie laboratoryjnej plan rozwoju chemicznych środków ochrony roślin.

Objęte planem specyfiki opracowywane są — bez za kupowania zagranicznych licencji — wyłącznie wysiłkiem polskich chemików, współdziałających z instytutami badawczymi w krajach demokracji ludowej. Niektóre z tych preparatów stanowią będą atrakcyjną pozycję na światowym rynku środków ochrony roślin i już dziś mają zapewniony eksport.

Istnieje kilka podstawowych gatunków środków ochrony roślin. Plany przewidują rozwój produkcji każdego z tych gatunków.

Wśród środków owadobójczych przewidziane jest opracowanie nowych skutecznych preparatów typu DDT. Opracowano już np. polską wersję DDT, zawierającego koncentrację powyżej 80 proc. tej substancji w zawieszynie wodnej. Dotychczas nie produkowano u nas tych najsilniejszych odmian DDT. Obecnie wytwarzamy je sami z krajowych surowców. Na wymienienie zasługują w tym dziele preparaty typu „Toxaphen”, które przy znacznej sile owadobójczej są mało toksyczne dla pszczoł. Również preparaty typu „Aldrin” i „Dieldrin” stanowią będą ciekawą pozycję. Tylko niewiele krajów w Europie produkuje te nowe środki, niszczące larwy robaków w glebie i w lasach.

Wśród środków roztocobójczych należy wymienić preparat typu „Tedian” dla ochrony sadów przed żarłocznymi czerwonymi pajęczkami. W środkach grzybobójczych opracowuje się serię preparatów do opryskiwania roślin jak i do zaprawiania ziarna celem ochrony przed grzybami i pleśniami.

Wśród środków chwastobójczych szykuje się nowoczesne, silnie skuteczne preparaty typu „2-4-D”, w tym doskonałe środki dla ochrony upraw kukurydzy i lnu. Nasi plantatorzy lnu mogli w tym roku sprawdzić działanie nowego polskiego preparatu typu „MBCA”, który z fazy badań wszedł już w fazę produkcji.

Osobny rozdział stanowią preparaty regulujące wzrost roślin oraz równomierność owocowania sadów w następujących po sobie latach. Tu także wdrożono szereg prac badawczych i osiągnięto pewne postępy.

Wszystkie zaplanowane preparaty — zdaniem kierownictwa Instytutu Przemysłu Organicznego — będą miały opracowaną dokumentację laboratoryjną do końca 1961 roku.

Wit Gawrak

Winie „niewinnych“

Ja — w obronie pijaków, pijanych rowerzystów i motocyklistów i tych, co w domu urządzają awantury, i tych — o których dziś podajemy, że zagrozili bezpieczeństwu na drogach. Nie znaczy to wcale, bym pochylał ich postępowanie. Chodzi mi zupełnie o co innego.

Mało kto pije wódkę, stawiając przed sobą lusterko, aby przynajmniej mógł tracić kieliszkami o swoje odbicie; bo wiadomo pijak nie lubi pić samotnie, pije przeważnie w jakimś towarzystwie. Najczęściej, że ktoś wsiadł na motocykl w stanie nietrzeźwym, dużą winę ponosi „ktos”, jakieś towarzystwo. Niestety, paragrafy kodeksu Karnego ścigają pijanego, a nie tych, którzy agitowali do pijaństwa.

A oto przykład. Mam znajomego 23-letniego młodzieńca (tysy już!), którego adoratorzy po wypiciu prowadzą do gospody i tak długo ciągną wódeczkę, aż w kieszeni przyjaciela ukazują się płatno. Ostatnio w błogim odurzeniu nie przosny poszedł na posesie. Nie wypuszczono go do izby. W obronie swego honoru wyjął nóż, zaczęło się tarmoszenie i gdyby nie trzeźwość gości skończyłoby się tragicznie. Gdyby sprawa dotarła do sądu, na pewno bohater dostąpił uczciwą porcję miesięcy do odsiedzenia, a ci, którzy młodemu, ale SŁABEGO CHARAKTERU CZŁOWIEKA doprowadzili do tego stanu, chodziliby... niewinni.

Nie mam zamiaru naprawiać ustaw. Jeden z przyjaciół — adwokatów zapewnił mnie, że przestępstw inaczej nie można rozpatrywać jak jednostkowych i osobowo. Może ma słuszość z punktu widzenia prawnego. Ale przestępstwo przecież nie ściga tylko milicja i prokurator, nie sądzi tylko sędzia w gronie ławników. Jeszcze jest jeden prokurator i sędzia — to opinia publiczna. Jej wysiłki mogą być więcej skuteczne niż orzeczenie sądowe.

O te opinie mi chodzi. O likwidowanie zła, ale wraz z jego korzeniami.

Obserwator

Średzkie świetlice grają — śpiewają — wystawiają

Różnie w powiatach województwa poznańskiego rozwija się życie świetlicowe. Są powiaty, w których prawie nie się nie dzieje, a lokale świetlicowe zostały już zajęte przez pajęczyny, są i takie, w których życie tętni, wprowadza się nowe formy, nie ma tam mowy o nudzie. Dobrym przykładem pod tym względem służy powiat średzki.

Liczy on 34 świetlice, w tym 16 przy państwowych gospodarstwach rolnych, 14 przy spółdzielniach produkcyjnych i 4 we wsiach indywidualnych. Z tego 18 świetlic prowadzi systematyczną działalność i to przeważnie dzięki nauczycielstwu i zamiłowanym działaczom, którzy czas wolny, siły i zdolności chętnie poświęcają wspólnej pracy kulturalnej. Nie jest to wprawdzie stan zadowalający, ale o wiele lepszy niż gdzie indziej.

W trosce o zdrowie krów

W powiecie ostrowskim pracują cztery lecznice dla zwierząt: w Odolanowie, Raszkowie, Skalmierzycach i Ostrowie. Działalność ich skierowana jest przede wszystkim na prowadzenie we wsiach i miasteczkach szeregu akcji masowych, mających na celu zapobieżenie zaraźliwym chorobom zwierzęcym.

W tym roku przeprowadziły już trzykrotne szczepienia 82 tysięcy świń przeciwko różnicy, ponad 110 tysięcy sztuk drobiu. W Wielosiu, Bonikowie, Garkach, Granowcu i Raczykach nieodpłatnie leczą bydło dotknięte motylicą. W listopadzie lekarze wet. odwiedzą jeszcze chore krowy w Strzyżewie, Chynowie, Ołoboku i Sławinie.

Nie wszędzie jednak działalność ta spotyka się z należytym zrozumieniem. Na przykład w państwowych gospodarstwach rolnych — przeprowadzono m. in. akcje zwalczania grzylcy bydląt. Wydano kierownictwu gospodarstw szczegółowe instrukcje jak należy postępować z jednostkami chorymi i zdrowymi. Niestety, kierownicy ci do dziś nie respektują tych poleceń wydanych przecież z myślą o zdrowiu nie tylko stad, ale i ludzi. Nie robi się nic, aby wychować nowe sztuki, wolne od grzylcy.

Na zakończenie należy powiedzieć, że prowadzona z dużą konsekwencją i ofiarnością praca lekarzy wet. daje już w powiecie ostrowskim rezultaty. O ogromie tej pracy niech świadczy fakt, że w trzech kwartałach br. wykonano ponad 11 tysięcy zabiegów leczniczych; dzięki temu w roku bieżącym nie notowano żadnych poważniejszych chorób zwierzęcych. Ostrow od kilku lat jest powiatem o najmniejszym w skali wojewódzkiej procencie upadków zwierząt gospodarskich. R. J.

Przy tej okazji zapoznajemy się z zespołami świetlicowymi tego powiatu. W minionym sezonie pracowało ich 26, w tym 15 teatralnych, prócz tego 2 kapela ludowe — jedna w Pławach, a druga w Piętkowie, z teatralnych wybił się zespół z Guitowa, który uzyskał pierwsze miejsce w eliminacjach wojewódzkich PGR-ów. Zespół zaś z Janowa zdobył się na wystawienie 2 sztuk.

Nie można też pominąć zespołu „Taśtoków” z Piętkowa, który nie tylko, że podtrzymuje tamtejszy oryginalny folklor, lecz urządził wiele imprez jak np. tradycyjne „Wianki” na Warcie. O jego pozostanie świadczy udział w centralnych eliminacjach w Kielcach.

Obecnie 11 świetlic ściga do siebie tak młodych jak i starych mieszkańców na telewizję. Na zakup 2 dalszych telewizorów przyznane zostały dotacje ze Społecznego Funduszu Odbudowy Stolicy i Kraju.

O rozszerzaniu się życia świetlicowego w powiecie średzkim mówi budowa nowych lokali na ten cel. Stacja Oceny Odmian w Sługi Wielkiej wybudowała nowe pomieszczenie, Ochotnicza Straż Pożarna w Śnieckach ufundowała sobie świetlicę z remizą, budowa świetlic trwa w Tulcach, Miąskowie i Młodzikowie. Związek Młodzieży Wiejskiej zmierza do tego samego w Solcu. Kilka pomieszczeń świetlicowych odremontowano. (k)

Na terenie gromady Zielona wieś (powiat rawicki) nie ma ani jednej czynnej świetlicy. W samej Zielonejwiś przedstawił i zabawy odbywają się w salce parafialnej, a obajdwo we kino wyświetla filmy w klasie szkolnej.

Wież Ugoda wprawdzie posiada własny budynek, nadający się na ośrodek kulturalno-oświatowy, lecz nie widać tam żadnego w tym kierunku zainteresowania. W Zawadach dzięki wybudowaniu nowej szkoły ludność uzyskała lokal świetlicowy w starej szkole, ale ten nie zaspokaja potrzeb.

Z punktów bibliotecznych korzysta ogółem tylko 15 proc. mieszkańców gromady. W Zielonejwiś jest już inaczej. Tam czytają dwie piąte mieszkańców. Zawdzięczać to należy dobrej pracy biblioteki gromadzkiej, która organizuje gadanki, dyskusje, wyświetla filmy, propaguje aktualne wydarzenia polityczne i rozczłuje literackie. (wt)

Od zmierzchu do godz. 21

Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej ogłosiło apel do mieszkańców województwa poznańskiego o oszczędzanie energii elektrycznej od zmierzchu do godz. 21. W tym czasie należy ograniczyć oświetlenie do istotnych potrzeb, zrezygnować z korzystania z grzejników, piecyków i innych urządzeń elektrycznych.

„Pamiętajmy — głosi apel — że tylko pełne ograniczenie ilości źródeł pobierania mocy w godzinach szczytu wieczornego może zapewnić bezawaryjną nieprzerwaną dostawę energii elektrycznej!”

Jeśli chodzi o drobne zakłady przemysłowe (nielimitowane) i warsztaty rzemieślnicze mogą w tym czasie pobierać energię elektryczną tylko po uzyskaniu zgody z rejonowym Zarządzeniem Energetycznym.

Pijani i wypadki

Niedawno Sąd Powiatowy w Wrześni ukarał grzywną Józefa Szafraniego z Ostrowa Szafranieckiego za to, że nie zatrzymał ciągnika z przyczepą mimo mijał przed przejazdem kolejowym w Kaczanowie, czym spowodował zderzenie i uszkodzenie parowozu i przyczepy; Jana Posadnego z Wrony Budzińskiego za jazdę w stanie nietrzeźwym na rowerach zagrożenie bezpieczeństwa ruchu drogowego; Józefa Włodarczyka z Nysiek, który będąc pijany prowadził motocykl. (kst)

Pracownicy poszukiwani

Głównego księgowego z wyższym, wzgl. średnim wykształceniem oraz 4 księgowych z praktyką w gospodarstwach rolnych — poszukuje się dniami 1 grudnia 1960 r. Państwowe Gospodarstwo Rolne w Gultowach, pow. Środa Pozn. Mieszkanie i stołówka dla samotnych pracowników. Komunikacja kolejowa i autobusowa dogodna. Szkoła i sklep na miejscu. Wynagrodzenie według układu zbiorowego pracy. Zgłoszenia pisemne pod w. w. adresem. K7594

Inżynierów budownictwa lądowo — wodnego z praktyką (znajomość robót konstrukcyjnych oraz wod.-kan.) na stanowisko st. projektanta w Dziale Organizacji Robót przyjmie zaraz **Poznańskie Przedsiębiorstwo Robót Inżynierskich**. Zgłoszenia z życiorysem przyjmuje Sekcja Kadr, Poznań, ul. Świętosławska 12. K-7618

Starszego księgowego ze znajomością zagadnień finansowych, techniki, bankowej i likwidacji na samodzielne stanowisko oraz księgowego — rewidenta do kontroli wewnętrznej ze znajomością księgowości przemysłowej i obowiązków przepisów finansowo — księgowych, zatrudni przedsiębiorstwo państwowe. Wymagane przynajmniej średnie wykształcenie praktyka. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla K7622.

Laboranta — ukończone Technikum Chemiczne — do Laboratorium w Murowaniej Goślinie zatrudni natychmiast lub od 1 grudnia **Polska Akademia Nauk — Zakład Hodowli Roślin**. Zgłoszenia: Poznań, Dąbrowskiego 17, II piętro, Pracownia Biochemiczna. K7643

Księgowego do księgowości kosztów własnych zatrudni natychmiast **Poznańska Fabryka Maszyn Żywnych, Poznań — Staroleka, ul. Piłsudskiego 1**. Warunki: średnie wykształcenie oraz praktyka w księgowości kosztów. Zgłoszenia przyjmuje Dział Kadr. K7645

Starszego inspektora technicznego do nadzoru budowlanego przyjmie **Prezydium Dzielnicy Rady Narodowej Poznań — Stare Miasto, ul. Libelta 16/20**. Wymagane wyższe wykształcenie techniczne i 2 lata praktyki lub wykształcenie średnie techniczne i 5 lat praktyki. K7650

Instytut Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa Zakład Naukowo — Badawczy Baborówko, pow. Szamotuły poszukuje księgowego głównego, znajomego księgowości rolniczej. Zgłoszenia prosimy kierować pod adresem jak wyżej. 14252g

Magazynierów do pracy na budowach w terenie przyjmie zaraz **Poznańskie Przedsiębiorstwo Robót Inżynierskich — Poznań, ul. Świętosławska 12, pokój nr 28**. K7654

Poznańskie Przedsiębiorstwo Robót Inżynierskich przyjmie zaraz kandydatów do szkolenia w zawodzie operatora sprzętu budowlanego i zbrojarza. Kandydaci do w. w. zawodów muszą okazać się świadectwem ukończenia Zasadniczej Szkoły Zawodowej ukończonej 3-letnim stażem pracy w zawodzie ślusarskim lub kowalskim. Zgłoszenia przyjmuje oraz informację udziela Baza Sprzętu PPRInż., Poznań, ul. Gnieźnieńska 63, telefon 520-77. K7656

Inżyniera sanitarnego lub budownictwa, fizyka — elektryka, technika — rentgenologa, fellezera i instruktora higieny zatrudni **Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna, m. Poznania, ul. Sieroca 10, tel. 29-67**. K7671

Ciesli, zbrojarzy, murarzy — tynkarzy, elektryków z uprawnieniami (co najmniej III gr. BHP) oraz robotników niewykwalifikowanych do robót ziemnych wodno-kan. pilnie poszukuje **Poznańskie Przedsiębiorstwo Robót Inżynierskich**. Wynagrodzenie i pozostałe świadczenia wg układu zbiorowego pracy w budownictwie Zgłoszenia przyjmuje Dział Zatrudnienia i Płac, Poznań, Stary Rynek 80/82, pokój nr 12. Robotnicy zamieszkalni na terenach powiatów: Kalisz, Koło, Słupca i Turek zgłaszają się mogą do Wydziałów Zatrudnienia P. P. R. N., gdzie otrzymają dokładne informacje oraz bezpłatny bilet na przejazd do Poznania. K7652

s. t. p.
Febronia z Bojanowskich Mellerowa
nasza ukochana siostra, szwagierka, bratowa i ciocia zasnęła w Bogu, opatrzona Sakramentami św., dnia 30 października 1960 r. przeżywszy lat 70.
Nabożeństwo żałobne odprawione zostanie w czwartek, dnia 3 listopada br. o godz. 7,45 w kościele na Winiarach.
Pogrzeb odbędzie się tego samego dnia o godz. 14 z kaplicy emmentarnej na Winiarach.
W głębokim smutku pogrążona
RODZINA
Poznań, Szydłowska 22 14312g

z Landów
Zofia Dembecka
Pogrzeb odbędzie się w piątek 4 bm. o godz. 11 z kaplicy emmentarnej na Jeżycach.
Msza św. żałobna odprawiona zostanie w poniedziałek 7 bm. o godz. 7 w kościele św. Michała przy ul. Stolarskiej.
W głębokim smutku pogrążeni
CORKI, SYNOWA, WNUKI I PRAWNUKI
Poznań, Świerczewskiego 17 14359g

Zakłady Mięsne — Rzeźnia

w Poznaniu

ul. Garbary 101/111

posiadają do upłynnienia następujące MATERIAŁY:

1. Opony protektorowane 1000×20 szt. 4
2. Opony protektorowane 1050×20 szt. 17
3. Bezpieczniki 200 A szt. 111
4. Łańcuch „Galla” — t=25,4; h=17; d=19,5; s=20,5 mb. 33
5. Łańcuch „Galla” — t=31,75; h=19,5; d=19,5; s=20,3 mb. 69
6. Formy do rolad stop. alumin. gr. 8 mm. wym. 27,3×15,0×12,0 cm. szt. 110
7. Surowiec do wulkanizacji kg. 100

Bliższych informacji odnośnie oferowanych do sprzedaży materiałów udzieli Dział Zaopatrzenia Materiałowego Zakładów tel. 502-05.

K7688

1. Inżynierów — młeczarzy, 2. kierowników technicznych po ukończonej szkole młeczarskiej, 3. majstrów młeczarzy po ukończonej szkole młeczarskiej, 4. majstrów serowarów, 5. majstrów masłarzy, 6. laborantów, 7. inżynierów (techników) rolników do pracy w wychowalniach cieląt, 8. kandydatów na stanowiska przesów Okręgowych Spółdzielni Młeczarskich z odpowiednim przygotowaniem, stażem pracy i doświadczeniem życiowym poszukuje do pracy w Okręgowych Spółdzielniach Młeczarskich na terenie województwa wrocławskiego Związek Spółdzielni Młeczarskich Okręgowy Oddział we Wrocławiu, ulica Słódowa 39/40. Zgłoszenia pisemne przyjmuje i informacji udziela Sekcja Osobowa i Szkolenia Okręgowego Oddziału. K7658

Tokarzy zatrudni natychmiast Zakład Konstrukcyjno — Technologiczny PIMR, Poznań, ul. Staroleka 31. Wynagrodzenie wg układu zbiorowego dla pracowników przemysłu metalowego. K7678

Kierownika działu administracji ze znajomością spraw inwestycyjnych, poszukują **Lesneńskie Zakłady Gastronomiczne, Leszno, Grodzka 1**. Wymagane średnie wykształcenie i 3-letnia praktyka. Zgłoszenia osobiste w Dyrekcji. Warunki pracy i płacy do omówienia. K7682

Praca

Przyjme czysta, uczciwa emerytka, rencistka znająca się na prowadzeniu gospodarstwa domowego. Warunki dobre. Orzeszkowej 9/11 m. 4a, tel. 642-76. 13850z

Uwaga prowincja! Potrzebna pomoc do dziecka. Zgłoszenia po godz. 16. Karłowicza 12, ul. Kasprzaka 34 m. 12. 14174g

Prawnik (długoletnia praktyka sądowa, radcowska) przyjmie stanowisko radcy prawnego przedsiębiorstwa — Poznania, okolicy. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 14181g.

Dochodząca pomoc domowa na kilka godzin potrzebna. Warunki dobre. Knieńskiego 24a m. 17. 14191g

Uczeń stolarski może się zgłosić. Stolarska, Poznań, ul. Koźła 21. 14203g

Opiekunka do dziecka na 6 godzin potrzebna. Plac Waryńskiego 1 m. 1. 14232g

Agentów, agentki przyjmie Biuro Pośrednictwa, Gwardii Ludowej 18, godz. 11. 14229g

Pomoc dochodząca do dziecka zaraz potrzebna. Warunki dobre. Czerwonej Armii 41 m. 5. 14221g

Emerytka zdrowa uczciwa gospośka potrzebna na 6 godzin. Łąkowa 17 m. 6. 14242g

Nauka

Tańców szybko ucze. Poznań, Mickiewicza 27 m. 7. 14078g

Kupno

Furgon Skoda w dobrym stanie kupię. Oferty z opisem, ceną, Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 14061g.

Brzeź aluminiowa (srebrna) pochodzenia zagranicznego kupię. Oferty do Biura Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 lub telefonicznie pod numer 647-34. 14149g

Za dobry samochód chętnie dam telewizor z dopłatą. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 14192g.

Kupię piec westfalkę. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 14204g.

Pianino kupię. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 14212g.

Sprzedaż

Wózki dziecięce nowoczesne poleca: Szczepańska, Poznań, Czerwonej Armii 70, podwórze 13806g

Siatkę parkanową sprzedam. Kolejowa 39, warsztat. 14122g

Słupki parkanowe, pustaki „Alfa” poleca wytwórnia, Poznań-Górczyn, Knapowskiego 3. 14142g

UNIWAŻNIA

się zagubiona w dniu 23. 10. 60 r. PIECZATKĘ o nast. brzmieniu: Państwowe Gospodarstwo Rolne, Separowo, Przedsiębiorstwo Państwowe powiat Nowy Tomysł, p-ta Granowo, telefon Granowo 13, st. kol. Granowo Nowotomyskie Kierownictwo. K7702

OGŁOSZENIA DROBNE

Siatki parkanowe — ocynkowane, rury, kolana piecowe, rynny dachowe, polecam Dzierżyńskiego 366. 13829g

Motocykl Junak nowy sprzedam lub zamienię na samochód malolitrażowy do remontu. Łozowa 78 m. 78 (Dębica). 13955g

Pianino krzyżowe Oeberga 7000 zł, magnetofon Smaragd 7000 zł sprzedam. Poznań, Dzierżyńskiego 367 m. 6, godz. 18 — 19. 14080g

Sprzedam samochód osobowy Ford-Merline rok produkcji 1957. Auto-Service ul. Obornika 17, w czwartek. 14096g

Sprzedam samochód „Peugeot — 203” stan bardzo dobry. Oglądać 4 listopada, parking Armii Czerwonej 4. 14131g

Samochód Fiat 600 oraz P70 stanie idealnym. sprzedam. Poznań, Obornicka 17. 14290g

Sprzedam samochód „Warszawę”, stan dobry — (22 tys. km). Głogów, tel. 639 od godz. 18—6. 22751p

Sprzedam motocykl Jawę 175 cm. Wiadomości: Nowak Leon Skwierczyna, Przemysłowa 45. 22754p

Sprzedam konia, krowę, platformę, wóz (szybny). Poznań — Żabikowo, Niezłomnych 27. 14143g

Motocykl IZ 350 okazjnie sprzedam. Szamarzewskiego 45 m. 5. 14145g

Sprzedam tragarze budowlane szesnastki różnej długości. Adres wskazuje Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 14159g.

Wóz skrzyniowy na gumach 20-kach sprzedam. Poznań, Garaszewo 7, Jan Kowiak. 14160g

Akordeon 80-basowy, nowy importowany, sprzedam. Rybniewicki, Zródlana 8, tel. 83-172. 14182g

Pianino krzyżowe i akordeon 32-basowy sprzedam. Grunwaldzka 41a m. 4. 14167g

Samochód Skoda 1102 okazjnie sprzedam. Poznań, Głogowska 87 m. 9. 14175g

Sprzedam samochód bagażowy. Krupski, Poznań, ul. Staroleka 2/4. 14183g

Maszyny dziewiarskie, nowe, metalowa z przystawką sprzedam. Biegała, Kasprzaka 27 m. 9. 14185g

Piec stalobalowy emaliowany, w dobrym stanie i gnom sprzedam. Poznań, Jackowskiego 36 m. 2. 14193g

Sprzedam wózek dziecięcy, głęboki, bardzo tani. Poznań, Dzierżyńskiego 45 m. 3. 14194g

Wózki ceratowe, głębokie, spacerowe oraz dla lulek poleca Lesiński, Poznań, Żydowska 33. 14197g

Sprzedam psy boksy 2-miesięczne. Wrocławskiego 23 m. 6. 14200g

Pierzywny, poduszki, kołdry, cała wyprawa tani sprzedam, ul. Polna 17 m. 35. 14201g

Sprzedam maszynę do szycia. Nowowiejskiego 27 m. 5, prawy dzwonek. 14206g

Sprzedam 360 kur leghorn (noski). Adres wskazuje Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 14213g.

Wapno palone, gaszone, workowe, białe, gips, krede, trzcinę, smołę, lepek, karbolitum, zasuwę komorowe, płyty „Suprema” — poleca: Składnica, Poznań, Jeżycka 13. 14236g

Lokale

Prywatne Koncesjonowane Biuro Handlowo-Usługowe Pośrednictwa wszelkich nieruchomości oraz zamiany mieszkań polecam — poszukuje. Poznań, Armii Czerwonej 51, tel. 28-66. W podwórzu przejście przez plac budowy. 13949g

1000 ofert zamiany mieszkań poleca Biuro Gwar di Ludowej 18, godz. 15. 14227g

Okazja dla rzemieślnika odstąpię względnie sprzedam warsztat mechaniczny 80 m² z mieszkaniami komfortowymi. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 14175g.

Kupię mieszkanie wyłączone. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 14134g.

Pokój komfortowy z umeblowaniem, przynależność do kuchni, łazienki, samodzielnego. Warunki korzystne do omówienia. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 14156g.

Zamienie 3-pokojowe, samodzielne na 2-pokojowe, samodzielne. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 14137g.

Okazja! Piękne 3-pokojowe mieszkanie z kuchnią w domku jednorodzinnym, wyłączone w Starolece, niedaleko tramwaju (ogrodz. gaz, rurociąg elektryka) oddam. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 14140g.

Pokoju dla 14-letniego ucznia na jeden rok może być wspólny poszukiwany. Zaplace z góry. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 14147g.

Student poszukuje samodzielnego, komfortowego pokoju. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 14157g.

Trzy i półpokojowe, samodzielne, średniościłe, zamienię na male troy-pokojowe, samodzielne. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 14158g.

Przyjmę na wspólny pokój 2 panów. Adres wskazuje Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 14164g.

Dwie uczennice poszukują pilnie pokoju. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 14177g.

Mieszkanie 3 pokoje z kuchnią, łazienką, telefonem, samodzielnym, II piętro, dzielnica Pogodno w Poznaniu. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 14182g.

Zamienię duży pokój z umeblowaniem kuchni i przynależności na podobny lub mniejszy. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 14169g.

2½ pokoju, kuchnia i przedpokój na Wildzie, parter zamienię na 1½ pokoju z kuchnią. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 14209g.

Pokoju pilnie poszukuję na okres przejściowy dla starszej osoby, w okolicy Ostrogora, godz. 8—15, telefon 430-01. 14211g

Garaz samochodowy przy Roosevelta wydzielę. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 14226g.

Zamienię 2 mieszkania, samodzielne, dwupokojowe z kuchnią oraz kawalerkę (nowe budownictwo) na jedno mieszkanie 2 w 3-pokojowe. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 14215g.

Przetargi — Komunikaty

Państwowe Wydawnictwo Naukowe Oddział w Poznaniu, zgodnie z zarządzeniem MP nr 66/60 poz. 315 ogłasza przetarg ograniczony na samochód — furgon, marki Skoda 1101, który odbędzie się w dniu 17 listopada 1960 r. o godz. 10, w warsztatach ob. Kryszaka przy ul. Dąbrowskiego 7. Cena wywoławcza 22.500 zł. Przystępujący do przetargu zobowiązany jest do wpłacenia wadium w wysokości 10 proc. ceny wywoławczej. W przetargu mogą wziąć udział: spółdzielnie, organizacje społeczne oraz osoby fizyczne i przedsiębiorstwa nieuspołecznione, które przedstawiają zaświadczenie właściwego terenowej PRN. Pojazd można oglądać od dnia 10 listopada 1960 r. w godz. od 10—13, w podanych wyżej warsztatach. K7401

Państwowy Ośrodek Maszynowy w Obornikach Wlkp., tel. 157, ogłasza przetarg na dostawę 2 zbiorników na materiały pędne o pojemności 10 tys. litrów każdy. Oferentami mogą być przedsiębiorstwa państwowe, spółdzielcze lub prywatne. Składanie ofert oraz bliższe informacje można uzyskać w biurze P. O. M. Oborniki do dnia 15 listopada 1960 r. Zastrzega się prawo wyboru ofert. K7659

POZNAŃSKIE ZAKŁADY PRZEMYSŁU PIEKARNICZEGO

Przeds. Państw.

Poznań, ul. Grunwaldzka 55 barak 18

ogłaszają PRZETARG NIEOGRANICZONY

na sprzedaż:

5 furgonów konnych — cena wywoławcza 4.000 zł

1 platformy 2,5 t — cena wywoławcza 4.100 zł

Poza tym Zakłady mają do upłynnienia części do pojazdów Dodge, Mercedes, DAW, Steyer itp. narzędzia rolnicze jak plugi, rakla itp. oraz uprząż konną i planetki.

Przetarg odbędzie się w dniu 10. XI. 1960 r. o godz. 10 w Dz. Transportu przy ul. Różanej 19/20. Wykaz przedmiotów do wglądu w Dz. Transportu PZPP. Informacje tel. 523-02.

Przystępujący do przetargu zobowiązany jest złożyć wadium w wysokości 10 proc. ceny wywoławczej. K7769

Nieruchomości

Parcele pod domki jednorodzinne. Warszawskie Osiedle, 28.000 zł. Półmorgowe oraz morgowe blisko ulicy Dąbrowskiego od 13.000 zł (także na spłaty) poleca Krzesiński, Świerczewskiego 1, telefon 448-26. 13945z

Dom piętrowy, dwa chlewy, garaż — wszystko ma sypialne. Kepno, ul. Mickiewicza 4 — sprzedaż gotówką właścicieli. Nowicki, Pleszew, ul. Kucharskiego 10. 13517z

Wille jednorodzinne pełnokomfortowa (cała wolna) w Poznaniu — sprzedam spiesznie. Krzesiński, Świerczewskiego 1, tel. 448-26. 13945z

Sprzedam gospodarstwo (inwentarz żywy i martwy). Kwiatkowski, Skotniki, poczta Miłosław. 22543

Dom gospodarczy z możliwością zamieszkania (wzgl. przebudowy) wielkimi ogrodziami, wylęczone, ogrodzienie, Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 14038g.

Kupię dom wille niewykończoną przy Poznaniu. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 14158g.

Okazja! Sprzedam dom jednorodzinny względnie jego idealną połowę w Starolece. Wolne wyłączone 3-pokojowe mieszkanie, ogród (gaz, rurociąg elektryka, niedaleko tramwaju). Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 14141g.

Dom jednorodzinny dwa pokoje i kuchnia, budynek gospodarczy, ogród 1300 m² w Mosinie, koło sanatorium do sprzedania. Cena 100.000 zł. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 14153g.

Sprzedam dom prywatny, morga ogrodu. Informacja: Poznań-Szczepankowo, Wieprawska 23. 14166g

Sprzedam parcelę — okolicą Ostrogora. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 14189g.

Część domu w Poznaniu zamienię na samochód malolitrażowy, nowego typu. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 14184g.

Sprzedam parcelę 879 m², opakowaną przy ul. Dąbrowskiego, przy troleibusie z planem willei jednorodzinnej wolno stojącej. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 14190g.

Sprzedam parcelę 1250 m² w Luboniu. Informacja: Poznań, Hutnicza 54 m. 20 (przy Wspólnej). 14222g

Sprzedam dom I-piętrowy, ogród zadzwoniony, 5 minut od tramwaju — Górczyn. Przy kupnie wolne. 4 pokoje, kuchnia, łazienka. Warunek zamiana 2 x pokój, kuchnia. Adres wskazuje Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 14267g.

Sprzedam dom I-piętrowy, ogród zadzwoniony, 5 minut od tramwaju — Górczyn. Przy kupnie wolne. 4 pokoje, kuchnia, łazienka. Warunek zamiana 2 x pokój, kuchnia. Adres wskazuje Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 14267g.

Sprzedam dom I-piętrowy, ogród zadzwoniony, 5 minut od tramwaju — Górczyn. Przy kupnie wolne. 4 pokoje, kuchnia, łazienka. Warunek zamiana 2 x pokój, kuchnia. Adres wskazuje Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 14267g.

Sprzedam dom I-piętrowy, ogród zadzwoniony, 5 minut od tramwaju — Górczyn. Przy kupnie wolne. 4 pokoje, kuchnia, łazienka. Warunek zamiana 2 x pokój, kuchnia. Adres wskazuje Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 14267g.

Sprzedam dom I-piętrowy, ogród zadzwoniony, 5 minut od tramwaju — Górczyn. Przy kupnie wolne. 4 pokoje, kuchnia, łazienka. Warunek zamiana 2 x pokój, kuchnia. Adres wskazuje Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 14267g.

Sprzedam dom I-piętrowy, ogród zadzwoniony, 5 minut od tramwaju — Górczyn. Przy kupnie wolne. 4 pokoje, kuchnia, łazienka. Warunek zamiana 2 x pokój, kuchnia. Adres wskazuje Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 14267g.

Sprzedam dom I-piętrowy, ogród zadzwoniony, 5 minut od tramwaju — Górczyn. Przy kupnie wolne. 4 pokoje, kuchnia, łazienka. Warunek zamiana 2 x pokój, kuchnia. Adres wskazuje Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 14267g.

Sprzedam dom I-piętrowy, ogród zadzwoniony, 5 minut od tramwaju — Górczyn. Przy kupnie wolne. 4 pokoje, kuchnia, łazienka. Warunek zamiana 2 x pokój, kuchnia. Adres wskazuje Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 14267g.

Sprzedam dom I-piętrowy, ogród zadzwoniony, 5 minut od tramwaju — Górczyn. Przy kupnie wolne. 4 pokoje, kuchnia, łazienka. Warunek zamiana 2 x pokój, kuchnia. Adres wskazuje Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 14267g.

Sprzedam dom I-piętrowy, ogród zadzwoniony, 5 minut od tramwaju — Górczyn. Przy kupnie wolne. 4 pokoje, kuchnia, łazienka. Warunek zamiana 2 x pokój, kuchnia. Adres wskazuje Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 14267g.

Sprzedam dom I-piętrowy, ogród zadzwoniony

Symbioza militeryzmu i przemysłu

Budżet wojenny NRF

Wykładnikiem tendencji zmierzających do przekształcenia Niemiec Zachodnich w potęgę militarną jest m. in. wniesiony niedawno na forum Bundestagu projekt budżetu NRF na rok 1961. Globalne wydatki wyniosą 44,9 miliarda DM (o 3 miliardy więcej, aniżeli w roku 1960), przy czym resort „obrony” otrzyma w roku przyszłym kwotę 11,2 miliarda DM. Po raz pierwszy budżet militarny w Niemczech Zachodnich przewyższa wydatki na resort socjalny określone kwotą 11 miliardów DM.

Wszystkie dane cyfrowe dotyczące budżetu wojkowego urzęba przyjmować z rezerwą, gdyż pominąwszy nawet, że aktualnie wnoszony budżet wojkowy jest wyższy od ubiegłorocznego o 1,7 miliarda DM, nie odzwierciedla on wcale realnych wydatków przeznaczonych na cele militarne; są one ukryte względnie przemycane w innych budżetach resortowych. Niełatwo jest wykryć wszystkie pozycje, które często pod niewinnie brzmiącymi tytułami spełniają rolę „konia trojańskiego” przechowywanego w swym wnętrzu potencjalne narzędzia militeryzmu. Warto więc zatrzymać się nad niektórymi pozycjami wojkowymi, przeniesionymi do budżetów innych resortów.

Ukryte pozycje

Przed wszystkim kwota 1,2 miliarda DM asygnowana na koszty stacjonowania w NRF wojsk organizacja NATO: dalej — około 600 milionów DM na tzw. „planowanie stanu wyjątkowego”, które niewątpliwie nieść się winny w resorcie „obrony”. Nie na co innego jak dla potrzeb wojkowych służby mają wydatki przewidziane na wywiad (organizacji Gehlena) w kwocie 44,2 mln. DM; za „polityczną informację” na granicę, oraz na tzw. „ochronę konstytucji” przeznaczają się kwoty 36 mln. DM.

Kwoty związane z tymi działaniami umieszczano w budżecie „Urzędu Pras i Informacji”. Celem wojkowemu służyć również pozycje zamieszczone w resortach komunikacji i poczt, jak transport jednostek wojkowych oraz służba telegraficzna i meteorologiczna oddana do dyspozycji wojska. Poza tym szereg etatów ukrytych jest w służbach i jednostkach cywilnych, rozmaitych ministerstwach, które bezpośrednio albo pośrednio służyć potrzebom wojkowemu. Tu m. in. trzeba wymienić resort spraw wewnętrznych, który opracowuje całość zagadnień związanych z żółdem, zaopatrzeniem rodzin wojkowych itp. problematy. Dalej mamy jeszcze ministerstwo gospodarki, administrujące sprawami aprowizacji, „mobów” żywnościowych.

Z kolei ministerstwo skarbu dzierżące w swych agendach rozrachunek budżetowy oraz ministerstwo budowy troszczące się o mieszkaniową dla osób wojkowych. Wreszcie terenami dla jednostek i celów wojkowych zajmuje się oraz finansuje je ministerstwo gospodarki, obejmujące swym zasięgiem całą NRF. Dla pełniejszego obrazu środków pieniężnych, które służą potrzebom Bundeswehry, trzeba dodać pozycje mniej czy więcej sprzeczowane, figurujące w budżetach poszczególnych krajów związkowych, gmin oraz innych jednostek terytorialnych; nastrożają one poważne trudności, jeżeli chodzi o ich identyfikację.

Kanały i zaułki

Podobne trudności nasuwają się przy ustalaniu wydatków przewidzianych w budżecie na rok 1961. Zostały one ukryte w różnych resortach i opatrzone tytułami mylnymi albo wprowadzającymi w błąd nieorientowanego obserwatora.

Jednym z takich resortów zakamufłowanych jest ministerstwo dla spraw przesiedleńców. W roku budżetowym 1958/59 dysponowało ono kwotą 42 milionów DM, przeznaczoną bezpośrednio na finansowanie i na wydatki rzeczowe (propaganda, wydawnictwa, zjazdy itp.) rozmaitych odwetowo - rewizjonistycznych ziomkostw, działających i realizujących cele związane z programem „moralnego uzbrojenia” społeczeństwa, co jak

wiadomo, jest sztandarowym punktem polityki wewnętrznej Adenauera i jego wojennego paladyna Straussa. Podobnie przedstawiają się wydatki dysponowane na gadzinowe fundusze, zarządzane przez ministerstwo dla spraw ogólnoniemieckich, którego budżet wynosi ponad 100 milionów DM.

Nie ma dymu bez... profitów!

Kwota 11,2 miliarda DM (ta „oficjalna”) na preli minowane wydatki wojkowe na rok 1961 nie byłaby pełna, gdyby nie wspomnieć o dalszych niezbędnych kosztach, sugerowanych w niedawnym memorandum generała Bundeswehry. Domagają się oni

nowego miliarda DM na „samoloty i rakiety”. Jak pisze hamburskie pismo „Die Welt” (z dnia 8. 9. 1960 r.) kwota ta zostanie uzupełniona w roku bieżącym do granicy blisko 5,5 miliarda DM. Tego, że przy tak potężnych wydatkach związanych ze zbrojeniami i totalitaryzacją gospodarki NRF, zainteresowany jest w pierwszym rzędzie wielki przemysł, nie trzeba chyba podkreślać; ostatecznie, bez profitów żaden konin w kapitalizmie zachodnim nie zadymia. Historia ostatnich lat wykazuje bowiem całkiem jednoznacznie, że rozdmuchiwanie budżetów wojkowych, tworzenie nastrojów wojennych i zimnowojennych oraz uprawianie polityki „równowagi strachu” — jest wypadkową dążeń dwóch organicznie ze sobą związanych grup: militarystów i kapitalistów. W odniesieniu zaś do Niemiec adenauerowsko - strausowskich stwierdzenie to jest wyjątkowo uzasadnione.

Marian Jaśkowski

O spółdzielczości wiejskiej

Ukazał się siódmy tom Roczników i Sprawozdań Oddziału Poznańskiego Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego, poświęcony zagadnieniom spółdzielczości wiejskiej. Zawiera on referaty i dyskusje wygłoszone na ostatniej naukowej sesji zorganizowanej przez poznańskich ekonomistów.

Rolę i miejsce spółdzielczości w Polsce Ludowej ze szczególnym uwzględnieniem spółdzielczości rolniczej województwa poznańskiego omawia zast. przewodniczącego Prezydium WRN — mgr Zygmunt Węgrzyk. Autor zagadnienia tego nie ogranicza do spółdzielczości produkcyjnej, ale także bierze pod uwagę spółdzielczość mleczarską, ogrodniczą i oszczędnościowo-pożytkową.

Rektor Wyższej Szkoły Ekonomicznej prof. dr Zb. Zakrzewski w swoim referacie interesuje się spółdzielczością

jako odrębną dziedziną badań naukowych oraz nauczania. Analizuje także programy średnich i wyższych szkół ekonomicznych w dziedzinie spółdzielczości. Aktualny problem, zdaniem naukowca, to łączne praktyki z teorią.

Prof. dr Remigiusz Bierzanek rozważa spółdzielczość od strony prawno-organizacyjnej, informując zarazem o przygotowaniu nowych ustaw, a prof. dr Kazimierz Boczar w swoim wystąpieniu skupia uwagę na problemie ekonomicznym handlowego przedsiębiorstwa spółdzielczego.

„Zagadnienia spółdzielczości wiejskiej” zawierają również wypowiedzi dyskutantów, między innymi prof. dr Edmunda Taylora i kierowników instytucji spółdzielczych. Cena rocznika 27 zł. Niewątpliwie stanowić on będzie nieodzowną pomoc dla każdego działacza spółdzielczego. (p)

Listopad	Imieniny
3	Huberta, Sylwii
czwartek	Słońce: wsch.: 6.50 zach.: 16.21

Teatry

OPERA — g. 19 — „Straszny dwór” (kończy się ok. g. 22)
POLSKI — g. 19 — „Słuby panienskie” (kończy się ok. g. 22)
NOWY — g. 19 — „Lewy głów” (kończy się ok. g. 22)
OPERETKA — g. 19 — „Życie Baryskie” (kończy się ok. g. 22)
MARCINEK — g. 11 — „Tygrys tańczy dla Szu-Hin”
SATYRY — „Kwadratura koła” — (przedstawienie zamknięte)

W WOJEWÓDZTWIE

KALISZ — Operetka wrocławska
MILICZ — „Lekarz mimo woli”

Kina

APOLLO — g. 10, 12.30, 15.30, 18, 20.15 — „Czarny Orfeusz” (francusko-włoski, 18 l.)
BAŁTYK — g. 11, 16, 19.30 — „Krzyżacy” (pol., 12 l.)
CZTERNASTKA — g. 10, 12.30, 15, 17.30, 20 — „Decyzja” (pol., 18 l.)
DOM KULTURY MO — g. 15, 17.30, 20 — „Walec pikowy” (pol., 16 lat)
GWIAZDA — g. 10.30, 13, 15.30 — „Uwaga, zaginął chłopiec” (NRD, 7 l.), g. 18, 20.15 „Prawo i bezprawie” (ang., 16 l.)
HUTNIK — g. 16.45, 19 — „Chcę być gwiazdą” (franc., 16 l.)
MALTA — g. 15.30, 18, 20.15 — „Chłopiec z Grenlandii” (duński, 14 l.)
MINIATURKA — g. 15.45, 18, 20.15 — „Trójkłowy smok” (radz., 16 l.)
MUZA — g. 10, 12.30, 15, 17.30, 20 — „Nikt nie woła” (pol., 18 l.)
OSIEDLE — g. 15.45, 18, 20.15 — „Pół żartem, pół serio” (USA, 13 lat)
PANCERNIAK — g. 17.30, 20 — „Chcę być gwiazdą” (franc. 16 lat)
PIAST — g. 17, 19.15 — „Hiroszima moja miłość” (franc., 16 l.)

RIALTO — g. 10.30, 13, 15.30, 18, 20.15 — „Śmierć w siodle” (CSRS, 12 l.)
SCALA — g. 16, 18, 20 — „Żołnierze” (USA, 12 l.)
TECZA — g. 15.45, 18, 20.15 — „Rok pierwszy” (pol. 12 l.)
WARTA — g. 10, 12, 14, 16, 18, 20 — „Proces w Norymberdze” (NRF, 16 l.)
WOJSKOWE — nieczynne
WCZASOWICZ — g. 19.45 — „Czerwony sygnał” (włoski, 14 l.)
ZNICZ (Wiry) — g. 19 — „Wybuch” (rum., 16 l.)
FOTOPLASTIKON — „Ogród Zoologiczny w Berlinie”

W WOJEWÓDZTWIE

GNIEZNO — Lech: „Pilot Ben”, Polonia: „Zbuntowana orkiestra”; KALISZ — Stylowe: „Trzy czwarte słoneczka”, Syrena: „Sprawiedliwość stała się zadość”, Wolność: „Nieznany zdrój”; LESZNO — Panorama: „Wozy jadą na zachód”; OSTROW — Roma: „Powrót”; Słoneczko: nieczynne; PILA — Iskra: „Komu śpiewają skowronki”; Łotnik: „Tam gdzie rosną poziomki”.

Radio

PROGRAM II (POZNAN)

7.15 — „Błękitna sztafeta”; 9 — Muzyka poranna; 9.30 — Organy Hammond’a — gra Patricia Lameur; 9.40 — Magazyn muzyczny Lucjana Kydryńskiego; 10.10 — Opr. Melachrino: Melodie włoskie; 10.50 — Koncert muzyki rozrywkowej; 12.25 — Wielkopolskie melodie ludowe w wykonaniu Zespołu Ludowego P. R.; 12.45 — Radiowy kurs nauki jęz. franc.; 14.05 — Pieśni i tańce różnych narodów; 14.45 — Gra pianisty Frenkie Froba; 15.05 — Utwory fortepianowe kompozytorów polskich w wyk. Zofii Szafranowej; 15.25 — Program dnia; 15.30 — Dla dzieci audycja słowno-muzyczna; 16.45 — Arie z polskich oper; 17.20 — Spiewa Poznański Chór Chłopców pod dyr. Jerzego Kuncewskiego; 17.40 — Audycja dla dzieci; 18.05 — Muzyczny tydzień Poznań — opr. dr Jerzy Młodziejowski; 18.25 — Muzyka i aktualności; 18.50 — Audycja aktualna; 19.15 — Opowiadanie Władysława Dunarowskiego pt. „Czasem słońce przegrzeje”; 19.35 — „Wieczorny koncert za-

SPORT

Nowy ośrodek sportu jeździeckiego

W Wielkopolsce mamy kilka ośrodków sportu jeździeckiego zajmujących się hodowlą konia i organizujących w ciągu roku imprezy konne. Najmłodszym ośrodkiem jest Koźmin, w powiecie krotoszyńskim, gdzie zawiązał się Klub Jeździecki.

Klub posiada kilku uzdolnionych jeźdźców, przede wszystkim Czesława Jacka i Mieczysława Krzyżoszczaaka oraz 8 koni. Trenerem jest p. Jarosław Suchorski.

Klub Jeździecki w Koźminie działa w oparciu o Poznańskie Przedsiębiorstwo Obrótu Zwierzętami Hodowlanymi a cieszy się także poparciem spółdzielców i chłopów, zajmujących się hodowlą koni. Konie koźmińskiej stajni przeznaczone są przede wszystkim na eksport. Klub zamierza już w przyszłym roku zorganizować imprezy na terenie południowej Wielkopolski: w Koźminie, Krotoszynie, Pleszewie, Qstrowie i Kaliszu.

Zarząd klubu wybrano w następującym składzie: przewodniczący — Wiktor Kulikowski, sekretarz — Jarosław Suchorski, członkowie: Irena Nowak, Józef Borte, Walery Czerniak, Marcei Połczyński, Czesław Janicki i Wacław Szwahe. (x)

W hokeju na trawie kurs na młodzież

Po zakończeniu międzynarodowego sezonu w hokeju na trawie odbyła się w Poznaniu narada aktywu Polskiego Związku Hokeja na Trawie wraz z przedstawicielami Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Turystyki. Przeanalizowano plan pracy i jego wykonanie.

Zebrań stwierdzili, że PZHT nie mógł w okresie przedolimpijskim przystąpić do odnowienia reprezentacyjnego zespołu, gdyż wchodzący w rachubę hokeiści, należeli jeszcze do juniorów. Zebranie uznało obecne założenia kierownictwa związku, w szczególności odnowienie reprezentacyjnych zespołów za bardzo celowe. (p)

czeń miłośników muzyki poważnej” w oprac. Kazimierza Zaleskiego; 20.25 — „Pełnym głosem o sprawach młodzieży”; 21.27 — Sport; 21.40 — Serenady i kołysanki; 22.10 — Z cyklu: „Wieczory antyczne” — O malarstwie i rzeźbie fragm. dzieła Pliniusza Starszego; 22.50 — Wieczorna audycja kameralna. Sergiusz Prokofiew: II Koncert smyczkowy F-dur op. 92; 23.13 — Muzyka taneczna.

Wiadomości: 5.30, 6.30, 7.30, 8.30, 12.04, 15, 17, 19, 21, 23.50.

Telewizja

POZNAŃSKA

17 — Program dla dzieci (W-wa); 17.30 — Przerwa; 18.05 — „Telerozmaitości” (lok.); 18.25 — Koncert solistów (K-ce); 18.45 — Młodz. Klub Telewizyjny (K-ce); 19.15 — Film krótkometr. (lok.); 19.30 — Dziennik (W-wa); 20 — Telew. magazyn film. „Klasy” (Łódź); 20.40 Teatr KOBRA — „Tajemnica złotych binokli” wg A. Conan Doyle’a (W-wa); 21.40 — Ostatnie wiadomości (W-wa).

KATOWICKA

18.05 — Aktualności; 19.15 — Polska Kronika Filmowa.

Wystawy

DOM DUKARZA — ul. Inżynierska 10 — „JUBILEUSZOWA WYSTAWA POLIGRAFII” — godz. 10-18.

PREZYDIUM RN M. POZNANIA HALL — wystawa prac plastycznych poznańskiej Janiny Kotlińskiej (peizaż, martwa natura) KLUB STOWARZYSZENIA ARCHITEKTÓW POLSKICH — Rynek 56 — wystawa grafika M. Chudziakiewicza z Wrocławia — czynna w godz. od 12-22.

KLUB GALERIA — Hala MTP nr 7 — ekspozycja prac plastyków poznańskich i połączone z sprzedażą dzieł — Klub czynny w godz. od 12-22.

Dużuru pełnia

SZPITAL MIEJSKI IM. J. STRUSIA — chirurgia — ul. Szkolna 8/12, tel. 511-11.

APTEKI: Mickiewicza 22, Al. Łamęgo 2, Dzierżyńskiego 107, Matejki 1, Głogowska 146, Główna 53.

Brydżowe wtorki oraz kurs Olimpij

W ostatniej kolejce brydżowego turnieju, organizowanego raz w tygodniu przez sekcję przy Zakładach H. Cegielskiego w kawiarni klubowej przy ul. Dzierżyńskiego 215 uzyskano następujące wyniki: 1) Czł — Waleczak (HCP) 333 — 2) Małeki — Perkowski (niestowarzyszeni) — 301 p. Adamczewski — Łabędzi (Korona) — 296 p. Następnym turniej odbędzie się we wtorek, 8 bm. o godz. 17.30.

GKS Olimpia urządza kurs nauki brydża dla zaawansowanych i początkujących. Zapisy przyjmuje się w poniedziałki i piątki od godz. 18-19 w salce przy ul. Głogowskiej 14 — budynek administracyjny Międzynarodowych Targów Poznańskich. (x)

Pływacy Wrocławia gośćmi Poznania

W czwórcie najsilniejszych reprezentacji pływackich w rozgrywkach o Puchar Miast obok Warszawy, Wrocławia i Gdańska znalazła się reprezentacja Poznania.

Dotychczas rozegrano tylko jedno spotkanie, w którym drużyna Warszawy pokonała w Gdyni zespół Gdańska 99:75.

Mistrzostwo o Puchar Miast w roku ubiegłym zdobył Wrocław, który także w tym roku ma aspiracje ponownie sukces zeszłoroczny. Dużą przeszkodę stanowić będzie niewątpliwie silna drużyna stolicy.

O wartości reprezentacji Wrocławia przekonamy się w Poznaniu w niedzielę, 6 bm. (godz. 16), kiedy to na pływalni przy ul. Wronieckiej zmierzy się Poznań z Wrocławiem. W tydzień później (13 bm.) Poznań gościć będzie reprezentację Warszawy. (p)

Trzecia impreza „stałego ringu”

W niedzielę 6 bm. odbędzie się w sali WKS Grunwald trzecia impreza „stałego ringu”. Do zawodów wystąpi kilkanaście par seniorów i juniorów. Impreza ma za główne zadanie przygotowanie zaplecza w tej dyscyplinie sportowej.

Nie wszystkie kluby zainteresowały się tymi pożytecznymi zawodami. Ani jednego zawodnika nie zgłosiły dotychczas: Budowlani, Grunwald z Poznania, Ostrowia, Proсна z Kalisza, Sokół z Pily i Olimpia z Koła. (p)

„Król nokautu”

232 bokserów startowało w turnieju Igrzysk XVII Olimpiady w Rzymie. Stoczyli oni 272 walki, z czego 232 zakończyły się zwycięstwem na punkty, 20 — przez ko, 11 — przez techn. ko, 4 — walkowerem, 1 — przez poddanie przeciwnika i 1 — przez dyskwalifikację. Najwięcej zwycięstw przed czasem uzyskał przeciwnik Walaska — Amerykanin Crook — 3 oraz Lloyd (Anglia), Lagutkin (ZSRR), Fieofanow (ZSRR), De Bekker (Pld. Afryka) i De Piccoli (Włochy) — po 2.

Te oraz inne interesujące szczegóły o turnieju olimpijskim, sylwetki pięściarzy, którzy mogą odegrać poważną rolę na ringu w Tokio, anegdoty o sławnych pięściarzach i sensacje z obozu zawodowców przynosi najnowsze listopadowe wydanie miesięcznika „Boks”.

Feliks Stamm wspólnie z red. K. Gryźewskim piszą trzeci tom wspomnień bokserkich.

6 załóg polskich ma wziąć udział w XXX rajdzie samochodowym do Monte Carlo. Start do tej imprezy odbędzie się 21 stycznia 1967 r. w Warszawie i 7 innych miastach Europy.

Tylko sześć rekordów olimpijskich w lekkiej atletyce ustanowionych w 1956 r. w Melbourne utrzymało się po Igrzyskach w Rzymie.

Przed meczem Węgry — Polska w pilce nożnej rozegrane zostanie spotkanie piłkarskie dziennikarzy sportowych obu krajów.

700 osób uzyskało prawo jazdy

Motoklub Unia Poznań otwiera 4 bm. nowy kurs na kierowców samochodowo-motocyklowych. Inauguracja kursu nastąpi w lokalach klubu przy ul. Grobla 30. Unia przeszkoliła dotychczas przeszło 700 osób. Klub jeszcze przyjmuje zgłoszenia na kurs. (p)

CO DZIEŃ NIESIE!

Poza stolicą...

Cztery razy w roku Polski Związek Szermierczy, organizuje we wszystkich broniach turnieje kontrolne, w których biorą udział czołowi szermierze. Na podstawie wyników uzyskiwanych przez poszczególnych zawodników PZSz ustala listy klasyfikacyjne według których — tak głoszą początkowe założenia — ustala się reprezentacje kraju na mecze i turnieje międzynarodowe w kraju i za granicą.

Niesiety, ostatnie pociągnięcia PZSz wskazują raczej na kierowanie się przy ustalaniu reprezentacji sympilami terytorialnymi niż aktualnym stanem formy zawodników i ich miejscem na liście klasyfikacyjnej.

Chodzi w tym wypadku o szpadę, która na terenie Poznania ma coraz więcej zwolenników. Poznański AZS jest jednym z poważniejszych kandydatów do tytułu drugiego mistrza Polski w tej konkurencji. Na aktualnej liście klasyfikacyjnej dwóch zawodników poznańskich znajduje się na czołowych miejscach. Gałęski jest pierwszy, a J. Doika (aktualny wice-mistrz Polski) — piąty.

Wydawałoby się, że nie nie stoi na przeszkodzie, by c dwaj szermierze znaleźli się w reprezentacji. Niestety, jest inaczej. Na początku października PZSz ogłosił skład reprezentacji naszego kraju na kilka spotkań międzynarodowych. W Belgradzie i w Soli startowali tylko zawodnicy warszawscy uzupełnieni jednym reprezentantem Bydgoszczy, a na pozostałe spotkania też nie wyznaczono nikogo z Poznania.

Ośrodek warszawski jest bez wątpienia najsilniejszy w kraju, ale to wcale nie powinno wpływać na pominięcie reprezentantów innych ośrodków, będących w danym okresie w lepszej formie (np. w Poznaniu), niż pozostali.

Pominięcie zawodników innych miast, to zdecydowanie antypropaganda szermierki w ośrodkach pozawarszawskich, pracujących często w bardzo trudnych warunkach, przy minimalnej pomocy Polskiego Związku Szermierczego.

M. Si.